

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
7'60 Ptas. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptas. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.364 - Dissabte, 13 de gener de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184A

Rosa Maristany i Colomé d'Arnó

morí el dia 22 del proppassat desembre
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus espòs Pere Arnó, fills Marcelina, Pere, Rosa, Josefina i Fèlix, fills polítics Ferran Valls i Taberner i Pere Vilaseca i Arimon, néts, germans, germans polítics doctor Lluís Llagostera i Margarida Maristany, ties (presentes i absents), nebots, cosins, la família tota i la Casa ARNÓ & MARISTANY, S. A. V., en recordar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen que l'encomanin a Déu i es dignin concórrer als funerals que, pel bé etern de l'ànima de la difunta, se celebraran demà passat, dilluns, dia 15 de l'actual, a dos quarts d'onze del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO
EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Excm. i Illm. senyor Bisbe de Barcelona s'ha dignat concedir 50 dies d'indulgència en la forma de consuetud.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1.

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 12
de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
758'0, 755'8, 756'0.

Termòmetre sec: 42, 10'6, 8'5.

Termòmetre humit: 1'9, 4'9, 4'1.

Humitat (centèsimes de saturació):
63, 32, 42.

Direcció del vent: NNO., NNO., E.
NE.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 8, 4, 1.

Estat del cel: Quasi descobert. Des-
cobert.

Classe de núvols: St.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 12'2; mínima, 2'4; mínima prop
del sol: 2'2.

Oscil·lació termomètrica: 9'8.

Temperatura mitja: 7'3.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0'1 mm.

Recorregut del vent en igual perio-
de: 203 km.

Observacions particulars: No cap.

El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús Portafer-
rissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al dispensari de Santa Madrona han
auxiliat a la noia de 10 anys Empar
Pérez Royo d'una ferida lleu que li
causà l'automòbil núm. 9454, que l'a-
tropellà a la Ronda de Sant Pau.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Al carrer de Sans, davant de la Co-
xera dels Tramvies, va caure d'un de
la línia núm. 56 Concepció Xurigue-
ra Costa, de 38 anys, habitant al car-
rer d'Ocident (Hospital), produint-se
una ferida lleu als braços.

Calefacció ideal

Estufa J. M. B.

València, 346 - Telèfon 747 S. P.

Avui, a les deu de la vetlla, el doc-
tor N'Humbert Torres continuarà a l'A-
teneu Barcelonès la seva interessant
conferència sobre «Els fenòmens de
materialització».

La Federació de Societats de Socorsos
Mutus de Barcelona celebrarà junta
general extraordinària demà, diumen-
ge, a les deu del matí, al local del
Cine Iris-Park, la qual serà continua-
ció de la que tingué lloc el dia 17
del passat desembre.

Banyeres, Waters, Lavabos, etc.
S. Verdader. Ronda Universitat, 9.

Anit es calà foc al pis primer del
núm. 20 de la Ronda de Sant Pere,
acudint-hi els bombers del quarteret
del Parc que l'apagaren de seguida.
Es cremaren uns paquets de puntes
i de fil que tenien emmagatzemats en
una habitació.

DEPILATORI BELLESA treu d'arrel
el pel molit, del de la cara i braços.
Resultats pràctics. Venda en perfums.

Al dispensari de la plaça de Septú-
veda curaren a Antoni Bodí Payà, de
21 anys, que s'havia fet una ferida
de pronòstic reservat a la mà dreta,
treballant al pou número 7 de les
obres del Metropolita, per haver-la-hi
agafat una vagoneta.

-La Garza Cafè pur, exquisit.

El venen als colmados

Per rivalitats del seu ofici d'escom-
bratres es barallaren al carrer de
Sant Antoni de Pàdua, Joan Asensio
Feliu, de 28 anys, i Aurel, Jardín Cas-
tillo, de 17, tots dos d'Hospitalet, re-
sultant el primer amb un cop de pa-
leta al cap que li produí una ferida
lleu.

GRILL-ROOM-RITZ

Diuenge, nit

Gran Dinar Americà

Ball de Balons i sorpreses

amb els cèlebres Hawayanos

- Admetrem

VIATJANT

per a

CATALUNYA

per a la venda de màquines d'es-
criure «Underwood» i altres arti-
cles de la nostra casa. Oferim
molt bones condicions, però en
canvi demanem plena aptitud per
a obtenir èxit; coneixement del
ram i de la regió; immillorables
referències i certificats. Abstenir-
se si no es reuneixen aquestes
condicions. C. M. Guillem Trun-
ger. - Balmes, 7.

La Junta Directiva de l'Associació
de Viatjants del Comerç i de la In-
dústria de Barcelona, ha quedat cons-
tituida, per al present any, en la se-
güent forma:

President, En Salví Iborra Guille-
mot; vice-president, N'Adolf Soldevi-
lla Castells; comptador, En Francesc
Vilumara Bayona; tesorero, En Josep
Mallé Roger; arxiver, En Josep Hu-
met Cots; secretari, En Joan Borda
Casasnovas; vice-secretari, En Joan
Fàbregas Jorba; vocals, N'Esteve Ra-
badà Suñol, En Pau Giera i Cruz,

G. ALOMAR Curació ràpida infeccions uretra, les recents
2 o 3 cures mitjançant aparell especial seu.
ARIBAU, 5, de 11 a 1 i 3 a 5. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9

ELS TAN ANOMENATS **CARAMELS I BOMBONS** MARCA "SOL"
REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid
i províncies. - J. BERNABÉ BARCELONA. - Proveïdor de la Reial Casa.

J. A. Wennberg Metge especialista en malalties de la infància. Consulta.
Dimarts, Dijous i Dissabtes, de tres a cinc. Tractaments
especials per personal auxiliar, els dimecres i divendres. - Balmes, 90, pral., 1.

Si encara no usen la làmpara
VULCAN 1/2 WATT

assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

En Joaquín Pastor Roselló, En Carles Ferrer Estève, En Miquel Queralt Mirale, En Josep Pujol Pascual, En Jaume Farguall Lleixà, En Manuel Fernández Borrás, En Joan Martí Soler, En Josep Maria Soler Sánchez, En Pere Comaposada Pascual, En Josep Aluja Font, En Francesc Ribera Font i N'Alaix Jubbe Asensio.

A quarts de tres de la matinalada es presenta al dispensari del carrer de Barnatà, Antoni Grau Perotat, de 37 anys, parella, el qual tenia confusions a la cara. Segons digué, passant pel carrer de l'Asalto, un transeünt li va donar un regal de cops de puny fins a deixar-lo mig estabornit.

El pacient diu que no sap qui és l'agressor ni els motius de l'agressió.

Aquest matí fou auxiliat al dispensari del districte V, Benet Angulo, de 37 anys, indomestiat, el qual, passant pel carrer de l'Íris, havia tingut un treball, i, calent a terra, s'havia fet una ferida al cap. Un cop reït i curat continua la seva via.

Decoradors i moblistes trobatan, per a completar llurs mobiliaris, els mobles artístics en mobles de fons i mèdula al Passeig de Gràcia, 113.

Al matí d'avui es promougué un gran esculpidor prop del metro de Santa Caterina, degut a una venedora ambulante, la qual, essent reconvinguda perquè no tenia permís, no sols es negà a anar-se'n, sinó que obocà sobre l'obra que la renyava un regal d'insults tan copiosos que encara duraria a hores d'ara si no fos perquè l'agent del municipi, perduda la paciència, la detingué i la portà a la delegació.

Un cop allà, la venedora donà noves mostres de la seva eloqüència, costant grans treballs als policies fer-la callar.

Cultura

La Biblioteca Pública Arús segueix reient-se a l'arribada dels donatius d'obres soltes, en lots i en col·leccions, que van enriquint constantment l'arxiu de cultura que atreu la popular institució.

Darrerament la senyora donya Antonia Llobet, vídua del doctor Avell

Martín, ha cedit a la Biblioteca la col·lecció completa fins al dia (39 volums) de la molt important «Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo-Americana» que publica la casa Espasa d'aquesta ciutat.

Des d'aquest any s'ha posat calefacció a la sala de lectura, la qual millora ajudarà a fer créixer la concurrència, cada jorn més nombrosa.

La Biblioteca està oberta al públic al matí, de deu a una, tot l'any, i a la tarda, de sis a vuit, d'octubre a maig, i de set a nou, d'abril a setembre, per a facilitar l'assistència a les classes obreres.

Demà, a dos quarts de dotze del matí, M. A. Petit, professor a l'Institut Pasteur, donarà una conferència pública amb projeccions sobre l'obra Post-Pasteuriana, a la sala del Consell de la Mancomunitat de Catalunya.

L'entrada serà lliure.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

ti a la una de la tarda i de les quarts a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 16.

— Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a vuit, també es pot visitar els dies festius.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a set de la tarda.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a Municipal: Obert de les deu del ma

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Obert de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Obert, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Obert de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca especialitzada en matèries textils. Escola d'Indústries Textils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

Arús. — Obert de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Pas-

seig de Sant Joan 26, principal.

— Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els diilluns, al matí, roman tancada.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Obert al públic tots els dies feiners, e sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Del Relat Patrimonial: Palau de la Diputació.

Provincial Universitaria. — Obert de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Marta, 18 i 20). — Obert de les vuit a les deu del vespre.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 2.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Obert tots els dies feiners, de sis a vuit del vespre.

De Protocols: Notariat, 4. De l'Associació de la Premsa D'Ària (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Obert els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

El Llibre dels Infants

Primer grau de la sèrie graduada de llibres de lectura

Per R. P. JOAN PROFITOS, Escolapi

Dibuixos de JOSEP OBIOLS

No pot faltar a cap escola de Catalunya

Demanen-lo a

L'Editorial Catalana, S. A, Escudellers, 10 bis - Barcelona

i a totes les bones llibreries.

BANCA ARNÚS

Successora d'Evarist Arnús - Casa fundada l'any 1846

CASA MATRIU
Passatge del Relotge

Sucursals a Balaguer, Berga, Cervera, Manresa, Solsona, Tàrraga i Vich

CASA CENTRAL
Plaça de Catalunya

Negociem el cupó venciment febrer de les Obligacions Tresor 5 per 100 i del Deute 5 per 100 Amortitzable

Compra i venda de valors al comptat. — Obertura de Comptes de crèdit amb garantia de valors. — Canvi de monedes. — Ordres de Borsa. — Xecs. — Transferències telegràfiques i cartes de crèdit. — Dipòsit de valors en custòdia. — Comptes corrents en moneda nacional i estrangera. — Subscripció a tots els emprèstits. — Informacions financeres

Cambra cuirassada

amb compartiments de lloguer, per als quals regeix la següent

TARIFA D'ARRENDAMENT

Models	DIMENSIONS EN CM			PREUS EN PESSETES			
	Alçària	Amplada	Fondària	Mes	Trimestre	Semestre	Any
A	12	20	50	4	10	14	22
B	18	20	50	5	15	22	36
C	18	41	50	8	20	32	50
D	31	41	50	12	30	50	75
E	40	41	50	15	38	56	90
F	69	41	50	20	50	70	120

L'Impost sobre les caixes arrendades a nom d'un sol titular corre a càrrec nostre

Direcció telegràfica i telefònica: BANCARNÚS

H. Blanco Bañeres

Plaça de Sant Jaume
Call, 21 - Tel. 190 A.

Fi de temporada
del 15 al 31
de gener

veritable rebaixa

de trossos de
catifes, tapisse-
ries i altres articles de les
diferents Seccions de la casa.

Fira internacional de Mostres de PRAGA (Txecoslovàquia) Reunió de Primavera 11 a 18 març 1923.

Important exposició d'articles de fabricació txecoslovaca, entre els quals figuren: Materials de construcció, Metallúrgia, Electro-tècnica, Indústries tèxtils, Articles de fantasia, Objectes d'art, Vidrieria i cristall de Bohèmia, Ceràmica fina, Joguines de totes classes, Alimentació, Sucres, Paper, Cellulosa, Bisuteria de Jablonce (Gablons), Làmpares d'abalori, Instruments de Música, Articles Asnalitats, Instal·lacions completes de sucreries, Cerveseries, Maquinària Agrícola, etc.

Magnífica ocasió perquè els exportadors espanyols puguin donar a conèixer els productes del país, introduint-se en l'important mercat txecoslovac.

Gran oportunitat per a sol·licitar representacions i entrar en relació comercial amb els fabricants de la República Txecoslovaca.

Es faciliten tota classe de referències i dades sobre el viatge a Praga, visatges de passaports, etc., pel delegat oficial d'Espanya.

Lluís San José Cano - Barcelona, Mercè, 8, 1.ª - Apartat 464 - Telèfon 1769 A.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

NOTA BURSATIL

Madrid, 12, 8'30 nit.
Els fons públics, en la sessió de la Borsa d'avui, es mostren irregulars.

La partida d'Interior no varia, seguit a 70'60. Els Tresors tenen major mercat que ahir, recuperant 60 cèntims.

De les accions bancàries, guanya dos enters el Rio de la Plata.

En industrials, es destriuen les Sucreres i les Felgueres. Els Ferrocarrils, encalmats.

La moneda estrangera, ferma, pujant els francs 85 cèntims i els belgues 175. Les lliures queden a 29'69 i els marcs estan, si fa no fa, a 0'063.

ELS EMPRESARIS DE TEATRES

La Junta directiva de la Societat General d'Empresaris de Teatres ha visitat el ministre de la Governació per demanar-li que a les Comissions d'Espectacles dels Governos civils, hi figurin com a vocal un empresari.

El ministre ha ofert estudiar l'assumpte.

ELS SUBALTERNES

Avui ha visitat el ministre d'Hisenda una nombrosa comissió de subalterns de tots els Ministeris per a demanar-li que els sous els siguin concedits des del mes d'octubre últim i que comenci a regir des d'aquesta data de vigència del pressupost, i que als porters i ordenancers d'Hisenda se'ls dongui igual tracte que a llurs companys d'altres departaments ministerials en ço que a les jubilacions es pertany.

EL «DIARIO DEL PUEBLO»

Han estat posats en llibertat els redactors d'«El Diario del Pueblo», que han estat detinguts aquest matí per haver comprovat les autoritats que el d.1. periòdic no fou editat en els tallers de sa propietat, pendent de llicència d'obertura.

Els periòdics de la nit censuren les dificultats que es posen a la publicació del nou periòdic per part de les autoritats.

El fiscal ha denunciat al jutjat de guàrdia el número d'avui d'«El Diario del Pueblo», pel seu article editorial.

MITING D'AFIRMACIO MAURINA

Madrid, 12, 9'15 nit.
Sota la presidència del senyor Golcochea, s'ha celebrat aquest vespre un miting d'afirmació maurina al teatre de la Comedía.

El primer orador, don Pius Zabala, fa un gran elogi del maurisme i del seu cabdill, afegint que, en tots els problemes que planteja la vida espanyola, go que el senyor Maura pregoni és sempre la cosa més digna de tenir-se en compte. Així s'es evidència en el problema regional, en el polític, en el de les responsabilitats, etc., etc.

Expressa l'existència d'una gran coincidència, en molts punts, entre el criteri del maurisme i el discurs recentment pronunciat pel senyor Cambó a Barcelona.

Recull el qualificatiu de manobra que han donat als propòsits del senyor Maura el frondos orador, senyor Alcalá Zamora, el lleial i combatut, equànime i ben intencionat amic senyor Cierva, i el ciceroni detractor de les Juntes de Defensa, don Melquíades Alvarez. (Rialles i aplaudiments).

Disserta sobre el tema de les responsabilitats, examinant cada una de les tres ponències que el Congrés ha redactat.

Censura la ponència dels liberals, de la qual diu que sols perseguia que s'arribés a una votació en la qual resultés derrotada la Concentració liberal i poder després apellar a l'opinió dient que no se'ls permetia de fer justícia, escalar el poder, i passar a una altra cosa.

La cosa lògica és ço que el senyor Maura ha proposat, que, no gens menys, és cosa legal i pràctica, ja que si el Senat no castigava es declarava la impunitat ministerial.

Sorgi la proposició del senyor Cambó, la qual feu anar en orris els designis del senyor Sánchez Guerra amb els concentrats.

Aquests tingueren un moment de por davant el banc blau buit, i pensaren fer-se escàpols, però després can-

viaren les torces i s'afanyaren a ocupar la taula de la festa embriagats d'entusiasme i plena de cohejances. (Rialles).

Sols el comte de Romanones seguí la taciura.

Recorda paraules pronunciades pel comte de Romanones en 1915, a Palma de Mallorca, sobre els perills que tenia que els liberals arribessin prematurament al poder.

Demana civisme als governants i als acusats, perquè sigui un fet la depuració de les responsabilitats, i afegir que el propi senyor Maura ha demanat que es fiscalitzi el seu passat, perquè ell mateix tal vegada és responsable; perquè en tot cas, si ho és, prefereix la justícia a l'indult.

Així ho digué el senyor Maura el 1914 quan es demanà una comissió parlamentària per a investigar el problema del Marroc.

Acaba cantant un himne al maurisme amb En Maura. (Grans aplaudiments).

El comte de la Mota parla a continuació.

Diu que els maurins no són uns electors que busquen vot, sinó uns propagandistes de ciutadania.

El Parlament ha quedat reduït a un miting d'uns quants oradors polítics. Ningú de bona fe creu que es pugui esperar del Parlament solucions per als problemes generals. Hi ha molts exemples d'haver estat enterrats importants projectes. Actíu hi ha l'assumppte de l'autonomia, el problema dels transports i d'altres que foren enterrats.

Es parla de la necessitat de canviar l'Hisenda i s'ha fet un pressupost consagrat al déficit.

Es parla de la urgència de resoldre el problema del Marroc i el problema d'Alhucemas dignes que, per a fer-ho, fins s'haurien de suprimir les vacances del Senat i poc després era Govern i ens deia que esperéssim assentits.

L'únic que s'ha fet ha estat a esmena del Parlament. En referència al canvi de sistema al Marroc.

Ja som al Marroc amb la responsabilitat del protectorat. No hi anem per a cap expansió espanyolista, colonial, col·locació bona de capitals. Hi anem a assegurar la nostra frontera i assegurar la neutralitat de l'Estret de Gibraltar.

Per a aquests dos fins, el millor és deixar que el moro visqui la seva vida. Nomenem un Alt Comissari, civil o militar, que això tant se val, amb tres o quatre secretaris, i que el moro visqui tranquil amb els seus.

En els moros hi ha de manar el Jaltifa.

Ja a Larraix i altres llocs el moro paga tots els tributs, i només a Melilla hi ha gents insumbises.

Es així el que s'ha fet?

Es crearen tres Comandàncies generals, i al davant hi fou posat un generalíssim, i així es llevava a l'Alt Comissari el càrrec d'agent diplomàtic nostre vora el Govern del Jaltifa.

D'aquesta equivocació en protestarem alguns en la premsa, i vam anunciar que produiria la ruïna del Tresor i la vergonya del desastre. Ningú n'ha fet cas. L'opinió hi clamà en contra; però, com que li van dir que era necessari seguir al Marroc, va demanar que es fes amb el menys sacrifici possible.

Nega que el sistema seguit per nosaltres al Marroc sigui el seguit per altres països com França i Anglaterra. Aquests procuraven de tenir grups indígenes que es fessin respectar; nosaltres vèiem com a les portes de Tetuán es desoberta les forces del Jaltifa, i per això mai no hem comptat amb altra cosa que el terreny que trepitjàvem.

El sistema del diner per tal d'anar avançant, va fracassar, perquè no hem aconseguit de desarminar els qui es delien sotmesos. Aquests s'entenen directament amb l'Alt Comissari, i els notables moros en desatesos.

Les forces indígenes no van respondre com era degut per no dependre del Jaltifa.

Dedica un calorós aplaudiment al Govern actual per la forma en què ha variat el sistema seguit al Marroc, car el considera de justícia, però observa que les vacil·lacions comencen.

Elogia el senyor Villanueva, que ha acceptat un càrrec de tanta responsabilitat al final de la seva vida,

però es veu que aquest no podrà anar al Marroc, i el Govern no es decideix a substituir-lo, i és que el senyor Villanueva era el contractista polític del Govern al Marroc, perquè els ministres necessiten dedicar-se, ací, a les qüestions electorals. (Rialles).

El Govern no trobarà un contractista polític, però trobarà un home apte i ben assabentat de les coses del Marroc.

El canvi de sistema ha d'ésser efectiu, i així quedarà alguna esperança que Espanya segueixi mirant cara a cara els altres Estats; però, si es deixa perdre aquesta ocasió, Espanya s'haurà acabat i no podrà mirar la cara als altres països perquè seria insolent de tots els seus compromisos. (Grans aplaudiments).

El senyor Silló fa ús de la paraula, i diu que ho fa posant un parentesi al seu dolor per a referir-se a les coses públiques.

Diu que Espanya té gran resistència per a les adversitats; però tant que no pugui seguir resistint més.

El poble suporta els governs com a amos, però no els vol ni n'espera res de bo.

Fa anys el liberalisme es pogué cantar com una panacea per a curar-lo tot i tingué apostòls amb masses creients que s'entusiasmaron sentint parlar dels principis liberals. Però tot allò va passar i fracassà, i vingué el desencany.

Els drets de l'home, la llibertat de consciència, la sobirania civil, no portaren ni un boc de pa als necessitats. Els problemes de doctrina han estat substituïts per altres problemes urgents que clamen pels carrers i que divideixen els homes en dos bàns: els que tenen i els que no tenen.

Els maurins tenen l'obligació de donar la veu d'alerta al país.

Dedica grans elogis a la personalitat d'En Maura, que va predir les catàstrofes que després s'han esdevingut, i no es feu cas de les seves advertències.

Raconeix que el poble espanyol està faltat d'energies al suportar tots els ultratges; però no hem de creure que això sigui indefinit, perquè, si l'exèrcit d'assalt es pot for, no ho és més el que està cridat a ésser l'element de defensa de ço que tots estem obligats a defensar.

Afirma que el Parlament, tal com avui actua, dedicat a les intrigues i als tripliques, no pot ésser instrument per a fer feina positiva. Sols serveix per a dificultar l'acció dels governs.

Diu que per no resoldre el problema de transports estan paralitzats a Espanya moltes indústries importants.

Aquest Govern diuen que farà unes eleccions per l'abril. S'entrà a les Corts pel maig. Després vindrà la calor i serà precis anar-se'n a estiuar a les platges. Total, aquest any ja no es parlarà del problema dels transports, i Espanya serà condemnada a la desesperança.

L'orador es refereix al problema català, que passa per uns moments aguts, i diu que el senyor Maura se n'adonà a temps. Anuncià el perill i presentà el projecte de llei de règim local, que qui sap si avui ja no és prou.

Lavors el senyor Maura estava en la plenitud del seu vigor físic i de l'adhesió de les forces conservadores, i en 33 mesos de poder no pogué fer llei aquell projecte, i ara la gent es dol que no s'aprovis, perquè hauria resolt el problema català.

Aquest es troba avui en un període agudíssim i no es pot de xar de banda. S'ha de contemplar des de la realitat, a la qual no pot girar la cara cap home públic.

Seria inútil discutir si convindria o no que Espanya fos d'altra guisa. Cal parlar de com Espanya és. Té una definició geogràfica concreta i no té varietats ètniques. Això fa que sia una follia el voler la separació que d'ací estant es defensa. Però hi han regions que tenen una personalitat que cal respectar.

Catalunya sent a literatura, sa llengua, els seus costums; i jo no experimento cap àlarma perquè res senti. Hi ha Bèlgica i Suïssa, on es parlen llengües diverses, i no per això es trenca llur unitat. La llengua no ha de separar-nos, sinó unir-nos.

Alludatx el discurs del senyor Cambó i diu que no hi està conforme del tot, però reconeix que això és un gran avançament pel camí de la cordialitat. El senyor Cambó ha afirmat que el separatisme no pot triomfar, i que, si triomfés, ell es separaria de la vida pública. Quan es parla així des de Barcelona, és cavalleresc i és espanyol que en un miting maurista s'estenguí una mà i s'escolti una veu amiga per a estranyer llaços. (Aplaudiments).

Així té uns antecedents en la política del senyor Maura quan amb l'autonomia pretendia evitar la catàstrofe colonial.

Explica que té un amic, persona de gran relleu a Catalunya, que militava en temps del doctor Robert i prodigava l'educació als seus fills en un correctíssim castellà, com era costum aleshores, i encara existeix avui en famílies distingides de Catalunya. A un ministre se li acudi de prohibir els telegrams en català, i des d'aquell dia en la taula d'aquest amic sols es parlava en català. Així demostra—diu—que l'intransigència d'ací engendra la d'allà.

S'ha de concedir a Catalunya l'autonomia. Això ho afirma l'orador com una opinió personal.

Tot és segons el tacte que es tingui en la concessió.

Cal lluitar aspirant i marxar pel camí de l'harmonia.

Tant de bo que catalans i castellans poguéssim cantar un himne com l'entonen francesos i provençals units per l'amor.

El meu fogar és la meua pàtria única, i el fogar dels meus germans, amb el meu, formen el meu poble. Aquesta és Espanya. Beneïda sigui! (Grans aplaudiments).

El senyor Golcochea tanca els discursos.

Subratlla la coincidència dels senyors Zabala i Silló a elogiar el do profètic del senyor Maura, i diu que és molt trist pensar que el que ha pogut ésser reconstructor d'Espanya hagi estat únicament el ministre malastruc de totes les catàstrofes espanyoles.

L'agudització del problema català no és sinó la protesta contra els errors dels governants, que se senten a tota Espanya, però que a Catalunya s'exterioritzen amb més energia, refugiats en el separatisme. Però el pessimisme és igual a tot arreu.

Recorda l'actitud del senyor Maura en front de la rebel·lió cubana, quan deia que, per a combatre-la, no volia altre aliat que el poble cubà.

També recorda els antecedents del senyor Maura en el problema marroquí, i diu que ja en 1913 definí perfectament el camí a seguir per Espanya en el protectorat civil.

Afirma que el maurisme és l'única força política viva amb la qual no es transigui; però cal tenir en compte que el maurisme del carrer no és res, i en convertir-se en un maurisme de cort, se'l tindria per un conservador a la moderna i que serviria de porta a Europa perquè s'oregés; però, convertir-lo en antimaurisme, sols serviria per a obrir les portes de la immortalsitat. (Rialles).

La primera cosa és la bandera, no el banderó, i la bandera o serà la nostra o no hi haurà bandera. (Aplaudiments).

Tant és que la fem onejar nosaltres o mans més energiques. El que convé és que la vegem onejar en les altures de l'alcàsser. (Aplaudiments).

Alludatx l'absentisme ciutadà i reconeix que hi ha feblesa en els suport naturals del país.

Afegix que per la seva part ha d'evitar aquesta feblesa.

Una de les raons d'aquesta feblesa és el descontent que se sent en l'exèrcit.

Recorda que el senyor Maura digué que no hi haurà qui hagi lluitat més per a conquerir l'afecte del país que l'exèrcit, i en 1917 assolí aquest afecte en el seu grau màxim. Què passà, després? És cert que ha vingut el fracàs d'Annual, però posar la culpa és de tots els elements directius.

El país ha donat a l'exèrcit el que se li ha demanat, però a l'exèrcit no se li ha donat l'organització.

L'exèrcit serà sa quan l'esperit del país s'enforteixi.

En l'ideal és on hi ha la gran força. Recorda l'actitud de Wellington a

Sant Marçal, quan negava auxili als combatents, dient que cada un mereixia més que ell el bastó de mariscal.

L'exèrcit curarà quan es respectin els seus ideals, que el faran complir amb el seu deure.

Un altre suport és el Parlament.

A tots els països hi ha corrents contraris a la institució parlamentària. Se l'ha combatuda per manca de solucions; però en altres països, els Parlaments són sensibles a les conviccions i anhels de les multituds. No fa gaire que Mussolini amenaçà el Parlament, d'ent-ll: — O et sotmetrà, o et dissoldrà. — Aci hem presenciat el mateix fenomen a la inversa. Es presentà un pressupost i se li digué al Govern: — O hi ha dietes o no hi ha pressupost. (Grans aplaudiments).

Allí les camises negres l'espantaren, en nom del benestar del país. Aci, les camises vermelles són les que s'imposen, aconseguint llur propi profit. (Més aplaudiments).

Bo és el règim, excel·lent és la llibertat; però Espanya és primer.

Ja no ens trobem als temps en què es deia: — Salvin-se als principis, encara que les colònies desapareguin.

Fe pena de veure la indiferència amb que el poble tot assisteix al naixement d'unes noves Corts.

Sabeu que s'ha fet d'aquella reforma constitucional que s'invoça per a escalar el Poder? No es nota cap remor.

El Govern exhaurirà la seva energia en la feina de forjar un Parlament, i la d'aquest, a son torn, s'esgotarà per a fer caure el Govern.

El Rei fa ministres perquè es facin Corts, i les Corts veuen com se succeïxen els ministres, i així veurem que no hi ha ni Corts ni Govern.

Sols es viu de la facultat constitucional del Rei de nomenar i tornar a posar els seus ministres, i així van passant totes les més greus responsabilitats històriques. Així el sistema està produint els majors estralls.

Ja veuen com els elements conservadors han transigit amb els nomenaments d'alcaldes de R. O. per atjar i complaure el caduc.

Davant d'aquests fets no hi ha més remei que el que formulava En Maura quan deia que Espanya necessitava una revolució des del govern.

Així es deia el 6 de juny de 1901. Ha passat un regnat.

En 1901 estava de moda la paraula «regeneració», i avui està de moda la paraula «responsabilitat»; ambdues són sinònimes, car no pot haver-hi regeneració sense depurar abans les responsabilitats.

Es necessari que el ciutadà surti del seu absentisme i que la Corona lluri a Espanya el que fins ara ha llurat als partits.

On és l'home regenerador? Mai En Maura no ha dit que ell no sigui. La regeneració està en una obra de ciutadania d'entre tots vosaltres.

Invita la joventut a preparar-se per a una viva campanya de propaganda en la qual el perfil més petit sent la impopularitat.

Caldrà dir que hem de conservar el Marroc si no volem veure amputades a Espanya les Balears i Canàries.

Cal infondre en l'esperit abatut d'Espanya un xic d'ideal i un gra de bogeria, i qui sap si aquesta generació presenciarà com Espanya es dreça i ateny per dret propi les portes de la immortalitat i de la glòria. (Grans aplaudiments).

TRACTAT AMB MEXIC

Madrid, 13, 12'30 matinalada.
Actualment s'estan portant pel Ministeri d'Estat les negociacions per a concertar un tractat de propietat intel·lectual amb Mèxic, que haurà d'estar confeccionat abans del 23 de febrer, dia en què vetç l'actual règim.

LES TARIFES POSTALS

Havent-se suscitat en la pràctica dels serveis postals alguna confusió per aplicar les tarifes postals, la Direcció general de Correus ha sol·licitat del Ministeri d'Hisenda un aclariment per a interpretar les que estan en vigor.

RECEPCIÓ ACADEMICA

Diuenge, se celebrà a l'Acadèmia de Medicina la recepció del doctor Tello i Muñoz, qui desenrot-

llarà, en el seu discurs, el tema idees naturals sobre el neurotròpisme.

El doctor Ramon i Cajal contestarà al recipiendari, en nom de la corporació.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Comunicat de Guerra del dia 12: «El general encarregat del comandament i despatx, manifesta a aquest ministeri:

«Ha estat imposada, pel comandant general, al campament de Dar-Drus, la medalla militar al tinent coronel Núñez de Prado, comandant Franco i sargent Rancisco.

A l'oficina de Tàfersi ha estat lliurat un canó de muntanya.

No res més de nou.»

UNES OPOSICIONS

Avui apareix a la «Gaceta» una R. O., ampliant fins a 479 el nombre de opositors amb dret a ocupar places d'auxiliars al ministeri de Finances. Després d'enumerar detalladament els opositors, inserint una relació de les places vacants a cada localitat.

Corresponen: a Barcelona, 10; a Girona, 12; a Lleida, 8; i a Tarragona, 14, i a Balears, 9.

A L'AJUNTAMENT DE MADRID

A la sessió celebrada avui a l'ajuntament, s'ha tractat, entre altres assumptes, de la qüestió del joc.

El regidor, senyor Gómez Latorre, ha denunciat que l'avantallotja dels regidors, al Teatre Espanyol, està convertida en una timba, tot i havent-se prohibit el joc.

L'alcalde ha dit que, bon punt va saber ço que el regidor socialista exposava, formulà la corresponent denúncia per a procedir en conseqüència.

El senyor Gómez Latorre ha afegit que això no pot tolerar-se: que s'ha de castigar degudament, puix que, a aquesta timba — ha afegit — hi acuden actors, periodistes, regidors, amics de la casa, etc.

El senyor García Cortés diu que ell mateix és un dels concurrents, però que el senyor Gómez Latorre ha exagerat la nota sinó un lloc on es passa l'estona en amistosa companyia, sense fer-s'hi gairebé cap aposta de diners de la menor importància.

L'alcalde creu que l'incident no pot continuar i aixeca la sessió.

LA PROTESTA ALEMANYA

L'ambaixador d'Alemanya ha vist, aquesta tarda, el ministre d'Estat, per a presentar-li, en nom del Govern alemany, el document de protesta que dirigeix a tots els països d'Europa, contra l'ocupació dels francesos del territori del Rur.

EL BANC D'ESPANYA

En la reunió que avui ha tingut el Consell del Banc d'Espanya s'ha tornat a parlar del vot particular que a l'article 110 del reglament presenten els representants de la banca privada.

Hi ha hagut alguna discussió presentant-se dues opinions: una de tots

els consellers del Banc d'Espanya, que són els designats pels Bancs privats que entenen que aquell està facultat per a comprar i vendre valors per compte de tercer, i una altra de la banca privada, que creu que el Banc d'Espanya pot, en efecte, ajustar-se al seu funcionament, fer aquestes operacions, però que la banca privada té a Espanya molt poc camp d'acció i no ha d'ésser enviat pel Banc d'Espanya.

Desenrotllat ja l'assumpte en termes de concòrdia, sostenint cada grup el seu criteri, la resolució correspon al ministre d'Hisenda que ha sancionat per real ordre el reglament que està aprovant el Banc d'Espanya.

PARALISI INFANTIL

Així que el governador ha sabut que s'han presentat alguns casos de paràlisi infantil en alguns pobles de la «provincia», ha ordenat que sortís la brigada sanitària, amb l'inspector provincial de sanitat, amb ordres terminants i amples facultats per a fer tots els possibles a fi d'evitar que es reproduïxin aques casos greus i es procedeixi a l'isolament dels existents.

Avui es troba el senyor Coll, amb la seva brigada, que per cert s'ha de millorar, recorrent els pobles on s'han registrat casos de paràlisi infantil.

L'ESTAT D'EN VILLANUEVA

Un periòdic diu que el senyor Villanueva ha reiterat al president del Consell el seu desig d'ésser reemplacat en el lloc que se li ha concedit, puix que la dolència retardada que pugui marxar al Marroc i comprèn que no és possible prolongar aquest estat d'intermitència.

Durant el dia d'avui l'han visitat els doctors que l'assisteixen havent notat que la febre aquest matí havia baixat a 37 graus dues dècimes.

A la tarda ha pujat la febre a 38 graus tres dècimes.

Com que fins aquesta tarda no han fet les 24 hores de l'injecció que se li posà de sublimat, no podran veure els metges el resultat i l'efecte produït fins passat aquest temps.

Se li segueixen donant injeccions tòniques per a reanimar-lo, i aquest estat, si bé no és desesperat, requereix molta de cura, i els metges confien que, si no hi ha cap complicació, podrà ésser salvat.

Han passat per la casa del malalt, nombroses persones per a conèixer el seu estat.

ELS FETS DEL CENTRE ASTURIA

El jutge instructor dels successos esdevinguts a la casa de joc del Centre Asturià, ha ordenat l'ingrés a la presó de tots els detinguts.

La policia ha detingut avui a August Marmol Gallego, de 28 anys, el qual resulta que està reclamat per furt al Jutjat d'Instrucció del Centre.

També ha detingut a Miquel García Segura, de 29 anys, que ha resultat estar també reclamat per furt pel jutge del Congrés.

EL REPARTIMENT D'UN DONATIU

Els diaris recorden que el dia 17

de juny de 1922 es publicà una Reial ordre circular del ministeri de la Guerra en la qual es deia que, existint en el dit departament un donatiu de 363.000 pessetes lliurades per la Reina, procedent de la subscripció feta pels espanyols residents a l'Havana per a socórrer les famílies dels militars morts, desapareguts o inutilitzats en la campanya d'Àfrica, totes aquelles persones que es creïessin amb dret a participar del dit benefici, ho sollicitin del dit ministeri.

Així ho han fet els interessats, i aquesta és l'hora que res s'ha disposat sobre el repartiment de la dita quantitat.

PETICIO D'INDULT

Aquest matí ha visitat el ministre de la Guerra, amb l'objecte d'interessar-lo en l'indult dels reus de Benagabon i del condemnat pel fur militar de Valencia, en nom de la Lliga de Drets de l'Home, el ministre d'Instrucció pública, senyor Salvatella i els senyors Barcia i Zulueta (don Lluís). Sense haver obtingut una promesa concreta, en el sentit que sollicitaven, els comissionats han sortit ben impressionats de l'entrevista amb el senyor Alcalá Zamora.

EL CAS DEL «DIARIO DEL PUEBLO»

A la Direcció de Seguretat s'ha registrat aquesta nit la següent nota:

Si ahir es va impedir que el «Diario del Pueblo» es tirés a la impremta establerta al carrer del Marqués de Cubas, fou perquè aquesta impremta no tenia llicència per a funcionar.

Sembla que s'ha negat el permís en virtut de denúncia presentada pels veïns de la casa en la qual està establerta.

No anava, doncs, l'actitud de la policia amb l'entitat diària, sinó amb l'entitat impremta, no autoritzada per a funcionar.

La redacció del «Diario del Pueblo», en vista d'aquesta dificultat, ha portat a tirar el número segon a una altra impremta, i l'ha tirat sense que la policia hagi intervingut per a res, ni tingués motiu per a intervenir-hi.

El número s'ha tirat i s'ha venut sense cap dificultat, fins que el fiscal l'ha denunciat i la policia ha rebut ordre de recollir-lo.

L'ha recollit aleshores, és clar, però aquest fet és en absolut independent del d'haver impedit que funcionés la impremta del carrer del Marqués de Cubas.

S'ha dit que havien estat detinguts alguns redactors aquest matí.

L'esdevingut és que, havent sortit aquests senyors avui de la casa en la qual està establerta la impremta que no podia funcionar, duent a la mà números del diari, la policia invità els redactors perquè en la Comissaria expliquessin on s'havia tirat el número.

Posat en clar no se'ls molestà més. De detinguts no ho han estat ni un moment, ja que invitar una persona a fer un aclariment no és ni pot ésser una detenció.

La detenció es sempre un acte posterior, resultat de derivar-se algun índex de culpa per al requerit, i així es comunica aleshores a l'interessat.

DE GUERRA

El ministre de la Guerra porta molt avançat el seu treball sobre el projecte de recluta voluntària.

El portarà a un dels pròxims Consells.

Es criteri del senyor Alcalá Zamora prescindir d'agències encarregades de la recluta, per creure que aquest procediment es presta a moltes immoralitats.

S'aforguen, per virtut del projecte, avantatges i compensacions per a l'exèrcit que es tracta de formar.

D'aquí a pocs dies acabarà el ministre de la Guerra la reorganització de l'Estat Major Central.

Tracta el ministre d'articular el decret sobre l'educació física dels estudiants, per a realitzar un servei eficaç.

LE CAMBRES DE COMPENSACIO

Com havíem anunciat, avui s'ha reunit la comissió del Consell superior bancari per a tractar del Reial decret referent als xecs creuats i establiments de Cambres de compensació a Madrid, Barcelona i Bilbao.

El dia 16 es reunirà el Consell per a estudiar i aprovar el projecte que conforma a dit Reial decret, ha d'ésser tramès al ministre de Finances.

IMPOSICIO DE CREUS

Madrid, 13, 2 matinalda

Melilla. — Al campament de Dar Drus s'ha celebrat l'acte d'imposar la Medalla Militar al coronel Núñez del Prado, al comandant Franco i al sargent Carrayo.

El comandant general, senyor Lozada, acompanyat dels seus ajudants, comissions de tots els cossos, invitats i periodistes, fou rebut al pont del Kert.

La columna formada a la planúria fou revisada pel general Lozada.

El coronel Moscoso, a llegir l'ordre del dia per la qual es concedeix la Medalla de Sofriments per la pàtria al coronel Núñez del Prado, al comandant Franco i al sargent Carrayo.

El general Lozada pronuncia un discurs, imponent després la medalla i abraçant els condecorats.

Després desfilaren les tropes. Els caps i oficials obsequiaren amb un lunch els senyors Núñez del Prado i Franco.

El general Trillo pronuncia un eloqüent discurs, contestant-li amb un altre el senyor Franco, dient que l'acte d'avui no era degut a ells sinó als morts, tenint per a llur sacrifici frases de record.

DESAHUICI

Màlaga. — El jutjat intentà el lliçament dels veïns d'una casa del carrer Quemada, desnonats pel propietari.

Es promougué un gran escàndol.

En vista de l'actitud dels veïns dels 16 pisos el jutjat desistí de la diligència.

Els veïns visitaren el governador el qual els va dir que res no podia fer per tractar-se de la intervenció judicial.

BALENA

Almeria. — Pels voltants de la Ràpida aparegué una balena morta, de 20 metres de llargada. Portava al ventre clavat un arpó, amb una inscripció anglesa.

Dels pobles dels voltants acut a la platja una gran gentada per a contemplar la balena.

El Congrés del Comerç Espanyol d'Ultramar

El subcomitè de Barcelona

En virtut del que determina la Reial ordre de la Presidència del Consell de Ministres de 28 de novembre últim, s'han reunit al despatx de l'Alcaldia i presidits per l'alcalde, per a constituir el subcomitè a Barcelona del primer Congrés del Comerç espanyol a Ultramar, els senyors En Francesc Canó, En Josep Bertran i Masitu, En Frederic Barceló, En Ferran Mercé, En Marian Viada, En Joan Pich, En Rafael Vehils, En Joan Garriga Masó, comte de Sert, En Bartomeu Amengual, comte de Caralt, En Manuel Vinas, En Salvi Iborra, En Joaquín Aguilera, En Josep Armenteras i En Ernest B. Cabó.

Excusaren llur assistència els senyors comte de Lavern, Ventosa i Calvell i Cabot.

Els reunits acordaren nomenar una ponència que redacti un projecte de programa pels treballs que han de tenir lloc a Barcelona.

Banquet al Ritz

Per a celebrar la constitució del Subcomitè hi hagué anit un banquet al Ritz presidint-lo el regidor senyor Nadal en representació de l'alcalde i assistint-hi el senyor Massó, per la Cambra de Comerç; Armenteras, per l'Associació d'Exportadors; Aguilera, per la Cambra d'Indústria; Viola, per la Casa d'Amèrica; Mercé, per la Lliga de Defensa Industrial; Iborra, per l'Associació de Viatjants; Garriga i Massó, per l'Econòmica; Barceló, director de la Fira de Mostres; Vehils, secretari del Congrés, i representants de la premsa.

El senyor Nadal començà per demanar la col·laboració de la premsa envers el Congrés, afegint que per Espanya i Amèrica tenia un gran interès, i sobretot per la indústria i el comerç de Catalunya. Remarcà la necessitat de reprendre les aliances i els treballs en mala hora interromputs i que avui esdevenen cada dia més convenient.

Digué que el Congrés serà una lluita contra les realitats que es revolten envers els elements que actuen. Acabà dient que aquells que van sentir la joia de la conquesta dolor de la pèrdua d'Amèrica tiraran ara la satisfacció de veure encarrilar-se novament pel mateix camí.

El senyor Roca i Roca, en nom de la premsa oferí la cooperació d'aquesta al Congrés, dient que era el primer pas vers la veritable compenetració entre Ibero i Amèrica, afegint que la seva celebració era una glòria per la Casa d'Amèrica.

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

— Bueno, bueno, bueno, senyor Reig! Si em vol fer el favor d'esperar allà fora o de tornar demà, acabarem de parlar d'això. Dispen-sim... Però el senyor Foix tenia hora dada, i un banquer, no és veritat, senyor Foix?, duu sempre els minuts comptats. D'aquí a demà, eh? D'aquí a demà.

El client, ja mig enclos per la badalada mampara, sense gosar aixecar la veu, s'atrevia encara a dir:

— Ja veurà: és que ara, amb dos mots quedàvem entesos i vostè començava a borronejar l'escriptura. Jo volia marxar al tren de les quatre; he deixat un nen malalt...

— I bé, home, bé; no marxarà fins demà o torni per allà a les cinc. Vaja, doncs, fins demà, eh?

Cop de porta, i ja encarrant-se amb els senyors Foix, amb una sollicitud i alegria extremes:

— Què tal, aquests senyors? Què duen? Suposo que la senyora...

— Sí, és la meua senyora. Em dispensarà; però ja ho veu, no la hi puc oferir.

— Escat de rialles.

— Que xistós que és el senyor Foix!

— Aquest desembre la petaca.

— Vaja, tingui; prengui un imper-

rial; fumi bo, home, fumi bo.

— Oh, el senyor Foix tot ho té bo!

— No, sí, són bonets, són bonets...

Ja ho veurà; em vengen a resultar, comprats així, a milis, a dues pes-

setes cigar. Ja es poden fumar... En vol un altre?... Vaja, home, prengui;

no faci compliments. Se'l guardarà per a després. Fumi bo, home, fumi bo. Ve-li aquí el vió que em

valg endur jo de l'Havana. Amb el tabac dolent no m'hi sé fer, no m'hi sé fer — repetí, la vista clavada als

cigars que tenia el notari damunt la taula.

— Realment, realment — afirmà aquest, un xic roig; però tolerant aquella impertinència de bon grat.

— Senyora, no la molestarem pas amb el fum?

— Ca, no, senyor, no; ja hi estic fets. Si En Gil fuma més que una

xemenia.

— No; uns deu o dotze cigars al dia. De vint a vint-i-quatre pes-

tes.

— La senyora és la que compra la casa?

— No, senyor; és la mare, que aviat vindrà.

— Ah! Txi! Té raó, té raó!

— No es recorda que la vaig dir que la compradora era la meua so-

gra? Catarina, el greden per vella.

— No, senyor, no; vot callar? Dispen-

sini; ha estat un moment de distracció. Veurà: un hom porta tants

nomes... tants negocis al cap... Però ara ja m'en recordo, ja; donya Mò-

nica...

— Txi.

— Això és: donya Mònica Txi.

— Miri's: ara em sembla que la sento.

I la vella entrà esbufegant, apar-

tant-se la mantellina de la cara amb

les mans folrades de castor, com sem-

pre. Ja assegada al caire de la ca-

drina:

— Ah! ah, ah, ah! Perdonin' del-

xim-me respirar. Aquest ofec! Aquest ofec!

— Descansi, senyora, descansi — féu el notari, tot posant el dit al botó

elèctric. — El senyor Monfar no ha vingut encara? — preguntà al depen-

dent.

— No li ho sabria dir.

— Vegi-ho, vegi-ho.

— Muy buenas — féu aviat el senyor

Monfar, entrant i saludant sense que s'atxegues ningú.

— Que era per allí, senyor Monfar?

— preguntà el notari amb l'afabilitat

d'ofici i tot signant una secriptura.

— Sí, senyor; allí esperava.

— Feia molt de temps? — preguntà En Foix.

— Una mitja hora.

— Doncs que no ens ha vist en-

trar?

— Sí, senyor; però com que nin-

gú m'ha invitat fins ara...

— Acosti's, home; atansi's una ca-

drina, si és servit, senyor historiador

— deu el notari enfàticament, per a

fluir una il·lustració emmarflevada,

ja que no coneixia aquella història ni

per les cobertes.

El bon velleit passà penes i faties

per a obeir, perquè les cadenes del

notari eren encoixinades i feixugues.

Però, en fi, l'home, mig alçant-la amb

ma tremosa, mig arrossegant-la, arri-

bà a dur la cadira a lloc.

— Historiador! ah! que és el se-

nyor Monfar? Vostè escriu històries?

— preguntà el banquer, mirant el ve-

llet amb estranyesa.

L'al·ludit es torna roig, com el li

dessein en cara un vió.

— Ah, caraió, caraió! No en sa-

bia res — afegí En Foix, sense apar-

tant aquella mirada que al velleit li sa-

bia a impertinent.

— Ni jo tampoc — interposà la se-

nyora Mònica, clavant-li també els

ulls amb altres de compassió i sorpre-

sa. — I no en fa pocs d'anys que ens

coneixem; oi, senyor Monfar? Mi-

ri's, des que sóc estudianta seva.

— Ah! Senyor Monfar: la seva ce-

dula?

— Té raó... — I butxaquejant, es tra-

gu

LES TERRES CATALANES

LLEIDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La Junta de Beneficència

En la sessió celebrada darrerament per la Junta de govern dels establiments de Beneficència, van pendre's aquests acords:

Expressar al Consell Permanent de la Mancomunitat la satisfacció amb què s'ha vist l'acord pres per aquest Consell referent a la subhasta de les obres de construcció del nou Hospital, del qual tan necessitada està Lleida com les comarques lleidatanes.

Trametre al dit Consell la Memòria que sobre el funcionament dels serveis de farmàcia ha presentat l'apotecari N'Antoni Florensa.

Fer constar en acta la satisfacció que ha produït a la Junta l'administració econòmica obtinguda.

Carretera mancomunal

Per al primer de febrer propinent, és anunciada la subhasta per a les obres de la carretera mancomunal de Pobla de Clérvoles a la de Reus a Fraga.

El pressupost de contracta és de 592.457'23 pessetes, i projecte i pressupost són a la secretaria de la Diputació, a disposició de qui vulgui examinar-los.

A la Diputació

Aquesta tarda, com era anunciat, s'han inaugurat les sessions de la Diputació corresponents al segon període semestral.

Abans de començar l'acta, ha arribat el governador civil, acompanyat del president de la Corporació En Romà Sol, i ha recorregut les dependències del Palau.

El senyor Trevilla s'ha ofert, oficialment i particularment, als qui componen la Diputació, i ha pregat que vulguin posar-lo en antecedents tocant al que s'ha fet i es fa en Beneficència i Instrucció Pública.

Ha presidit la sessió quan aquesta

ha començat, i s'ha retirat. Després, els diputats han seguit reunits.

L'Escola Domèstica

Com ja s'havia dit, abans d'ahir fou inaugurada, al Casal de l'Estalvi i Pensions per a la Vellesa, l'Escola Domèstica.

Feren ús de la paraula l'advocat En Ramon Ager, vocal de la Junta del Patronat; En Francesc Moragas, director general, i N'Angela Mateu, secretària de l'Institut de Barcelona.

La selecta concurrència que omplia el local, va aplaudir amb entusiasme els oradors.

La Junta del Patronat ha acordat gestionar l'adquisició de la casa que hi ha al costat de la Caixa de Pensions per tal de fer-hi un edifici destinat a Casal de la Dona que treballa.

Aquest Casal, definitivament estarà acabat el pròxim juliol.

L'Associació de dames

Diumenge, a dos quarts d'onze, tindrà la funció anyal l'Associació de dames.

Predicarà el canonge reverend doctor En Josep Machí Fabregat.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

El temps

Ahir i avui ha bufat forta mestralada, fent arredossar les embarcacions que es trobaven fora del port.

Ara el temps abonaça i la temperatura és freda, si bé no amb intensitat rigorosa.

El nacionalisme a Valls

A la ciutat de Valls se celebrarà diumenge la Diada de la Llengua Catalana.

Com que notables personalitats de diferents camps del catalanisme s'es-

cauran d'ésser, amb tal motiu, en la ciutat esmentada, s'ha organitzat per aquella diada un miting d'afirmació nacionalista.

En Josep de Moragas

Es troba malalt de pulmonia aquest jove advocat benivolunt amic nostre, fill de l'il·lustre vallenc En Fidel de Moragas.

Fem vots pel prompt restabliment del nostre estimat company.

La Societat Arqueològica

Dilluns al vespre tindrà reunió general ordinària l'entitat esmentada.

De futbol

Diumenge tornaran a jugar-se els partits de campionat.

Lluitaran el Sitgetà amb el Gimnàstic tarragoní; el Reus Deportiu amb el Valls Deportiu; l'Atlètic vallenc amb l'equip de l'Aterren de Tortos.

Al Centre de Dependents de Reus

En Cristòfor Domènech donarà diumenge, al dit Centre, una conferència desenvolupant el tema «La nació morta i la nació viva».

Altres noves

A la masia «Monrepòs», del terme municipal de Valls, hi han entrat lladres, els quals se n'han endut molta de roba i diferents objectes.

Es fan diligències per trobar els malfactors.

SABADELL

De Societat

S'ha efectuat la unió matrimonial entre En Casimir Vázquez i Delgado i Na Joaquina Casabiancas Sagrera a la parroquial església de Sant Felix d'aquesta ciutat i apadrinant-los En Baldomer Soley per la núvia i pel nuvi N'Antoni de P. Avel·lane da Manau.

Unim a les felicitacions rebudes la nostra més afectuosa.

Número extraordinari

El pròxim número del Butlletí de la Cambra del Comerç serà extraordinari, publicant la Memòria dels treballs realitzats per la Cambra i una extensa ressenya del moviment industrial i mercantil en la seva jurisdicció durant l'exercici econòmic de 1921-22, amb interessants dades estadístiques en cada un dels diversos capítols que comprèn l'esmentada ressenya.

Suscipció

A iniciativa de la Cambra de Comerç s'ha portat a cap entre els nostres industrials i comerciants una suscripció per a contribuir a alleujar els perjudicats pels recents terratrèmols de Xile, havent aconseguit la suma de 1.952 pessetes 50 cèntims, les quals han estat remeses a la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona perquè els hi doni el curs corresponent.

Exportació comercial

Ha visitat recentment aquesta Cambra de Comerç el consol general de Guatemala a Barcelona, don Frederic Saenz de Tejada per a estudiar les condicions de la nostra producció tèxtil, en vista a l'exportació al seu país, havent-li facilitat la Cambra totes les dades i notícies que demanà per al compliment de la seva missió i acompanyant-lo a visitar alguns establiments industrials. El senyor Saenz feu grans elogis de la nostra producció tèxtil llanera i donada la seva aplicació al país per ell representat, ha remès mostres de teixits per a senyors i per a senyores a cases d'importació de Guatemala, havent manifestat els seus més vius desigs per a iniciar una corrent d'expansió comercial en el sentit expressat.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes aplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

El vicari general

A finals de la setmana entrant arribarà, procedent de Tenerife, el qui ha estat fins ara arxiprest d'aquella catedral reverend doctor H. mar, designat per al càrrec de vicari general de la diòcesi gironina, del qual càrrec pendrà possessió bon punt arribi.

Mn. Pere Pujol

Ha entrat en període de franca convalescència el nostre distingit amic Mossèn Pere Pujol, capellà de la Casa de Misericòrdia.

Per la repatriació

El senador senyor Cusi ha demanat, en nom de la comarca empordanesa, la repatriació del regiment de Sant Quintí, de guarnició a Figueres i que es troba al Marroc.

Cases barates

S'estan fent gestions per a construir un grup de 50 cases barates. Els primers tràmits d'aquest projecte, patrocinat per l'ajuntament, sembla que van per bon camí.

Pels concursos de bestiar

El Centre Agrícola de Llagostera, unint-se a la campanya de les associacions similars de tot Catalunya, ha demanat que siguin restablerts els concursos de bestiar organitzats per la Mancomunitat.

De futbol

Els teams dels establiments de Beneficència han jugat amo el de Sarrià de Ter i amb el de Cassà de la Selva.

Aquest darrer va guanyar per 2 a 0, i el de Sarrià per 2 a 1.

Altres noves

Comuniquen de Salt que s'ha calat foc en un paller propietat de Joan Casademont, creient-se que fou intencionat.

SALO CATALUNYA

El dia 15 de gener, **ESTRENA**
de l'emocionant drama cinematogràfic

La pressa de l'abisme

grandiosa creació de l'eminent tràgic Hobart Boswort i la formosa estrella Grace Darmond

Programa Ajuria especial

Exclusiva: Seleccine, S. A. (Marca Paramount)

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

De París estant

Del moment actual

Passats els primers moments que han seguit el daltabell d'aquesta darrera conferència tinguda a París per tres Primers i un Segon, una mena d'angoixa es va estenent per la capital de França.

Que si la ruptura més que entre governs ha estat entre la Banca anglesa fortament interessada en els afers d'Alemanya, i el govern de França; que si la ruptura ha estat tament amical que fins en el moll de l'estació del Nord, Bonar Law i Poincaré lluny de dir-se «deu-siau», s'han acomiadats amb un «a reveure ben aviat» i tant i tant d'altres palliatius com s'esforcen en trobar i propagar els rotatius francesos aquesta dies, tot això no són més que «des històries», com diuen aquí, per entretenir la fonamentada inquietud que s'apodera de mica en mica del «bon petit bourgeois», que al cap i a la fi, és la França.

La ruptura pot haver estat, no ho volem desconèixer, «per causa», en bona part dels grans interessos del capitalisme anglès; més, tant se val, si el que en porta la responsabilitat, avalant-la, és el seu govern. I és que per ventura el capitalisme anglès no és riquíssim d'Anglaterra?

Intúils, doncs, tots els jocs de paraules, sobretot en aquests moments en què la veritable França, no la França política, s'aferra com a àncora de salvació a un interrogant, a un parèntesi de dubte abans que resignar-se a acceptar un paorós dilema. Tant de ho que aquest parèntesi que En Poincaré s'acorda abans d'empendre una decisiva actuació post-conferència, li valgui per a meditar i resoldre's per un canvi radical de política; per una actuació menys intransigent, més blindejada, més diplomàtica, fins gosaríem a dir més anglesa. Que el que hi ha en veritat és cosa clara i ben senzilla de comprendre.

No fa pas gaires setmanes, que un chor de diatribes i dicters i fins d'insults, els més groliers, dels que ni poden rentar-se les mans als peritges de tradició més sana i entenedimentada, acompanyava com un cantic d'absoltes, la desitjada calçada de Lloyd George, mentre que alhora un himne d'afalacs i adulacions inpremeditades s'alcejava entorn de l'ascensió de Bonar Law, «el gran amic de França».

I què ha passat després? Que justament és Bonar Law qui els hi ha tirat la «balle» que ha de fer córrer ara sobre algun camp de «golfs» amarat del sol d'Andalusia «el gran enemic de la França».

No, Lloyd George no és l'enemic de la França; Lloyd George no és més que l'alcaloide de l'ànima anglesa. Si no fos prou a dir-ho, tota la seva història política, ho diria el trist final d'aquesta conferència, en la qual, l'esperit Lloyd-Georgista, com ara s'han donat en dir-ne, per por a dir-ne Anglaterra, els ha dit per boca de Bonar Law per més sarcasme: «Anglaterra ha vingut a França quan ha cregut que era la seva hora venir-hi; Anglaterra s'entorna a Anglaterra quan creu arribada l'hora d'entornar-se'n-hi».

I no hi ha més; aquest i no altre és el comiat que ha donat a la França l'Anglaterra.

I ara què fer? Ocupar aquest tros de terra que tots diuen amurada de capitals anglesos? És a dir, ocupar un tros d'Anglaterra?

Heu's aquí l'angoixa, que passats els primers moments de despit i revolta d'amor propi, va planant i estenent-se per tota la França. Car si la Bèlgica, per motius fàcils de comprendre, pot haver-se decidit per marxar resoltament al costat de França, la Itàlia per boca del seu Segon (el seu Primer Mussolini, no ha assistit a la conferència, segurament per a sotstaurar a la temptació de la seva fàcil verborrea), ha vingut a dir cortèsment, com ho fèia en 1914, «aspettiamol», que és igual que el haguessin dit «en aquests moments

també m'entorno a casa».

I ara què fer? tornem a dir.

Els polítics francesos, que no són el poble de França, no s'atreveixen a dir-ho el que cal fer. I pensar que això que no veien o no gosien dir és el que espera el poble que li diu.

Jo que he conegut i estimat la França abans de la guerra, durant la guerra i després de la guerra, puc dir un xic la veritat del que passa.

Abans de la tragèdia, tot francès portava dintre seu un odi hereditari, que traspuava a cada instant contra el «sal-boche», vencedor a l'any 70. Sense aquest odi no hauria estat possible portar milions de vides al sacrifici de 1914. En canvi, avui, jo ho declaro en alt honor d'aquest poble tan posat a prova, n'ovoi un sol gest d'odi ni sento una paraula de menyspreu pel poble de Germania. Uns i altres tenen germans i pares i fills que dormen l'un al costat de l'altre sobre el mateix cementiri i aquesta dolor immensa esborra odis i rancúnies.

Vull dir amb tot això que el que hi ha aquí és una sot intensa de pau i de tranquil·litat, encara que això signifiqui transgredir un xic amb la justícia. Tenim el ple convenciment que si un home així en aquests moments amarat amb una bandera portant per lema el del nostre moment, potser arrancar a un feixisme. Que el que en digueren un dia «claudicacions d'En Briand», avui foren un programa. I qui sap si ja hi ha algú que hi pensa!

No fa pas gaire que sobre un dels rotatius parisencs de més tiratge, apareixia un article anònim, que el mateix periòdic atribuïa a una alta personalitat «financiera» (jo valia llegir «política») que, resumint-lo, deia: «La nostra situació en vers Germania és la mateixa que la del creditor en front del comerciant en suspensió de pagaments. En el comerç, davant d'una tal situació, en resten tres camins a seguir: Primer, el de l'oblit; segon, el de cobrar la totalitat del crèdit, que porta en si la fallida del deutor i la pèrdua de les despeses al creditor. Segon: el de resignar-se a cobrar el tant per cent que els hi ofereixi; Tercer: el de co-estudiar detingudament l'actiu i passiu del deutor, sumant l'actiu més que l'existència de diner en calxa, la seva potencialitat de treball, l'estoc de primeres matèries, o sigui el conjunt d'elements per a fer marxar de nou la indústria, cas de que el primer superi al segon, acordar al deutor un crèdit tal que fins als seus creditors esdevinguin els seus associats. L'empresa torna a marxar controlada pels creditors i generalment si aquests són gent entenedimentada, les pèrdues tornen a refer-se. I aquests són els tres camins!» —continua l'articulista— per un dels quals cal que es decidixi la França. Jo —diu— em decidixo resoltament pel darrer. I segueix aleshores un estudi detallat i admirable de la situació d'Alemanya i amb números i xifres demostra que Alemanya val, en treball, en indústries, en mines, en homes, cinc vegades més que el seu deute de guerra, i acaba: «Cal donar crèdit i ajuda a l'Alemanya, acontentant-nos pel moment en cobrar en accions de les seves grans empreses. No és això prou? Això és l'ocupació econòmica, jo em decanto resoltament per aquesta última».

Això és el que venia a dir aquest article, a la contemplació de la trista realitat.

I jo no sé per què, però dintre d'aquestes paraules hi sento una veu llunyana, que s'acosta, veu d'un exiliat que sense signar per son propi nom, sembla que digui: «Jo visc en l'exil. Un exili ha pogut ésser decretat per un govern, però en aquests temps, el poble, en un moment donat pot reobrir-me les portes. No som pas a Atenes encara!»

XAVIER CALDERO

París, 11, gener 1923.

El partit popular italià

DISSIDÈNCIA DELS ELEMENTS DE DRETA

A finals de febrer es reunirà el Consell del partit popular italià per a discutir la nova situació política creada per l'adveniment al govern dels feixistes. Ja han començat les reunions preparatòries dels adherits a les diverses tendències.

A Roma s'han reunit els elements de dreta a casa del senador Montessor. Aquest és un dels signataris d'una lletra oberta dirigida a don Sturzo pels senadors inscrits al partit popular.

A la reunió va participar-hi també el senador Tovini que forma part dels que, dins del partit, defensen una decidida col·laboració amb el govern feixista. En la reunió se va discutir l'actitud que la tendència de dreta assumirà al Congrés. Els reunits no donaren informacions, limitant-se a declarar que havien tingut un canvi d'impressions sobre la situació i a confirmar que la tendència de dreta és sempre favorable a la unitat del partit.

Encara que amb aquesta declaració s'hagi volgut desmentir els rumors d'una escissió, s'afirma que la tendència de dreta lluitarà al Congrés per a obtenir l'allunyament del partit d'alguns elements avengats que capitaneja el senyor Miglioli.

A Parma ha de tenir lloc una reunió d'elements, entre els quals n'hi ha del partit popular; els quals volen fixar les bases d'una federació política que agruparia en un organisme respectuós de l'autonomia de cada un, diversos grups catòlics italians.

Aquests elements estan convençuts de la necessitat que s'han d'identificar artificialment la defensa política dels ideals i els interessos religiosos d'Itàlia, vingui de l'agrupament que es vulgui. Consideren que el discurs de don Sturzo a Torí no ha tractat una línia pràctica que convingui pel moment actual.

Curiositats mundials

PETITA «PLANXA» PERIODÍSTICA

La premsa de París donava compte no fa gaire, de la detenció d'un tal Hoffmann, a Mayence, acusat d'estafar. Poc després d'ésser a la presó, el detingut es va queixar de dolors violents a l'estómac, i com s'anés agravant, els metges li van practicar una operació i li van trobar en el pector setze claus de rossinyol que s'havia empassat en el moment de la seva detenció per tal de no comprometre's.

D'aquestes claus, en l'argot francès, se'n diuen també «rossinyols» com en el nostre i els maris, donant compte del fet, solament parlaven de «rossinyols» sense cap més aclaració.

Heu's aquí que el succés va ésser telefonat a l'«Evening News» de Londres, i el redactor anglès, ignorant l'argot francès, va posar que «signorava per quins motius Hoffmann s'havia menjat aquells setze ocells». Alegria que sense dubte s'ella havia empassat de vi en viu, i res d'estranys que experimentés mal d'estómac.

No obstant, en l'edició següent, el diari anglès deia que no es tractava d'ocells, sinó d'aines de robar, i seguit a continuació un petit curs d'argot francès.

UN BOTXI QUE VA PER FEINA

Segons diu la premsa americana, el botxi de Nova Jersey, William S. Gilbert ha agraït al cap de policia de Chicago la lletra següent:

«Honorable senyor: Heu de procedir un d'aquests dies a una execució a Lincoln, a la presó de l'Estat de Nebraska, i a una altra execució en el mateix punt el 2 de febrer de 1923, passarà per la vostra ciutat a l'anada i a la tornada, per tant, si veu algun dels criminals condemnats a mort, tindré molt gust en visitar-vos estant que ens podrem entendre respecte de les condicions amb les quals jo podria operar per vos. Aquest afer solament s'ha de tractar entre vos i jo. I a l'efecte us emeto la meua adreça i un sobrescrit amb segell per la resposta. Vostre sincer servidor, William S. Gilbert».

No diuen els diaris americans si l'expeditiu William S. Gilbert oferia rebalta per la «ganga» que proposava.

De Lima estant

L'abús de les banderes

Crida fortament l'atenció dels forasters, veure cada dos per tres, la ciutat amb banderes, amb tota mena de colorines, en les cases particulars, en les oficines oficials i establiments comercials, i per qualsevol motiu fútil, de vegades, per l'aniversari de l'armistici, per les festes patries, pel Sant dels monarques i homes d'Estat, a l'extrem que és verament un abús l'hissament de banderes, com si tots els carrers celebrassin un senzill ball de carrer o de barri.

Co que diem és peculiar a totes les ciutats americanes, i quant ens referim a Lima, podem dir que la cosa passa a cada moment.

«El Comercio» de Lima, en diverses oportunitats ha cridat l'atenció, dient que és ridícula la polícoromia tartarinesca que la ciutat de Lima ofereix, com si fos un llogarri engalanat en el dia de la festa major.

Aquesta policromia i ha ofert altra vegada, amb motiu de la vinguda del cèlebre literat Benavente, que ha estat hoste de la ciutat dels virreais, al seu pas cap a Mèxic, havent-se-li fet una rebuda triomfal.

Les banderes nacionals tenen un als significat, i el seu ús no ha de malgastar-se, car, si es vulguir massa pot confondre's entre les coses sense expressió.

Una de les colònies que més abuse de l'hissament de la bandera patria, és la italiana, que la hissa el dia del Sant del Rei, del seu aniversari, el 20 de setembre, el dia de l'armistici, el dia de l'estatut italià, i en tantes i tantes dates que ja no recordem, però, si que tament sembla que la bandera italiana esguai al servei de totes les manifestacions més fútils.

Com que existeix una llei que obliga a col·locar la bandera peruana al costat de les altres banderes estrangeres, la policromia tartarinesca resulta augmentada ridículament.

Perquè l'enssenya de la patria s'exhibeix en cada porta i en cada finestra, és necessari que es produïxi un esdeviniment que commogui la vida del país, o amb motiu d'una efemèride assenyalada, com un centenari o al-

tre fet de nota, que justifiqui l'esten-tació de l'enssenya nacional.

L'abús de l'hissament de les banderes no resulta altra cosa que fer-les volejar, com ho fan els nois amb els estels, sense que tal hissament perli a l'ànima de les coses grans i extraordinàries.

Nosaltres sempre havíem fet ressaltar aquest abús, que desdix de la serietat dels homes i dels pobles, i ens alegrem que un diari tan autoritzat, com ho és «El Comercio», coincideixi amb les nostres manifestacions, recomanant que es perdi el costum de tal abús, aconsellant, a l'enssenya, als poders, que dictin una llei en el sentit de permetre que s'hissin les banderes de les legacions i consolat- estrangeres, a les oficines de l'Estat, els dies oficials i de cortesia internacional.

Quan contemplem la difusió de colorines, amb banderes de tot arreu del món, de totes formes i grandàries, altes i baixes, petites i grans, ens sembla contemplar una festa major de poble o de barri amb gallarets i cadeneia de colors.

Fem grans les coses petites, però, no ens obtemem en què resultin petites les grans, i nosaltres creiem que l'hissament de les banderes per un res i no res, és rebeltar el símbol de la Patria, confonent-la amb les que no tenen importància.

La bandera nacional ha d'ésser el drap sagrat que enlloc els ideals més grans de la Patria, però si la fem servir per tot, perdrem el respecte com aquells escolars que de tractar de tu a tu amb els Sants no els guarden ni la més petita veneració.

Sembla que existeix la tendència a acabar amb aquest abús, i «El Comercio» de Lima ha repetit els mateixos conceptes en més d'una oportunitat, entenent que els colors nacionals han d'inspirar respecte i no convidar a les moixigangues ridícules o de carreró.

LLUIS G. FABREGA I AMAT

Lima, 10 desembre 1922.

americana, al seu tat i les seves im-menses riqueses.

UN FUNDONARI MODEL

Al ministeri de l'Interior, de França hi ha un funcionari que té una mania: la de voler que els tramita siguin enllestits el més aviat possible. Succedeix alguna vegada que el una lletra li sembla digna d'atenció, el funcionari dicta tot seguit la resposta a la dactilògrafa.

Fa alguns dies que a les portes del Ministeri presentà la tarja de visita un sindic d'un municipi fora, el nom del qual era del tot nou pel funcionari. «Facil·l passar» —va dir al porter malhumorat. I entra un vellet, modestament vestit, el qual es posà a observar al funcionari amb tota curiositat, com si es trobés en presència d'una bèstia rara.

—«Es ell el director general?» —preguntà.

—«Sí» —va respondre el porter.

—«Es ell que m'ha tramès aquesta lletra?»

A la nova resposta afirmativa del funcionari, el vellet seguí dient:

—«Aleshores farà poc que pertany a l'administració».

—«No» —respondgué el funcionari — Està de sevel des de fa molts anys».

—«Es estrany» —rpliqué el vellet. —Fa quaranta anys que soc sindic del meu poble i en fa quaranta que estic en relació amb tots els Ministeris. I bé és la primera vegada que he rebut resposta a la meua carta. He volgut fer el viatge a París per a saber si aquest funcionari fenòmen existia realment. L'he vist i n'estic satisfet. Gràcies, senyor. Rebi la meua salutació més respectuosa».

I el vellet va marxar.

AUTORIZZU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA «R» MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

NOTICIES DE L'ESTRANGE 1922

Buenos Aires a Pasteur

Buenos Aires, 12. — El diputat senyor Caffata ha presentat un projecte a la Cambra popular signat per tots els diputats metges i doctors, tendint a que s'erigís a Buenos Aires un monument a la memòria del savi Pasteur.

En el dit projecte de llei es demana un crèdit de 200.000 piastres i el material necessari per a l'erecció del monument. — Havas.

La Comissió de Reparacions

París, 12. — Demà al matí es reunirà la Comissió de Reparacions per a estudiar la nota francesa referent a l'evacuació de capitals alemanys a l'estranger i examinar també la petició de moratòria presentada per Alemanya per a 1923.

Fins suara no es tracta de contraprojecte que emani de les restants delegacions de la Comissió.

El delegat anglès, que es troba ja a París, assistirà a la sessió. — Havas.

La salut de Lenin

Ginebra, 12. — De font comunista s'assegura haver-se rebut despatxos fidedignes de Moscou dient que la salut de Lenin no presenta cap gravetat. — Havas.

Avis als carrilars del Rur

Berlin, 12. — La Direcció de l'Associació de carrilars ha invitat els carrilars de les regions ocupades a que se sotmetin sense resistència a l'ocupació. — Havas.

Ministre bavarès cap a Berlín

Munic, 12. — El President del Consell bavarès sortí ahir amb direcció a Berlín.

No hi hagueren manifestacions públiques, com s'havia anunciat, però regnà profunda emoció que accentuà les tensions en l'interior. — Havas.

Propòsits de Bonar Law

Londres, 12. — El «Manchester Guardian» creu saber que el President del Govern, senyor Bonar Law, s'inclina personalment a retirar les tropes angleses del Rur, però el Govern espera els esdeveniments abans de portar més lluny les seves determinacions. — Havas.

La situació a Lituània

Kovno, 12. — Els irregulars han ocupat Mydokrug Pogogen, repartint proclames en les quals diuen que el Govern, a conseqüència de les gestions repetides dels aliats prop del Govern lituà sobre la qüestió de les fronteres, ha fracassat.

El cap dels irregulars ha ordenat el tancament de la part de la frontera que ocupa. — Havas.

El suplicatori contra Cachin

París, 12. — Davant la Comissió encarregada de dictaminar sobre el suplicatori demanat a la Cambra contra el diputat comunista senyor Cachin, ha informat aquesta tarda, a dos quarts de sis, el ministre de Justícia, el qual, atenent als desigs de la Comissió, ha consentit que aquesta vegi una comunicació sobre determinats documents propis per a demostrar la realitat de certs fets al·legats pel Fiscal general en la seva campanya al Guardesegells.

El president i el ponent de la Comissió es traslladaran aquesta nit, a les onze, al despatx del Ministre, on se'ls farà aquesta comunicació.

La Comissió es reunirà demà, a dos quarts d'onze del matí, amb objecte d'assegurar-se del contingut de l'esmentada comunicació, i a la tarda els documents de referència seran comunicats al senyor Cachin, al qual es llegirà també el text íntegre de les manifestacions fetes aquesta tarda pel ministre de Justícia a la ja expressada Comissió.

En sortir de la reunió alguns membres declararen que hi ha unanimitat en el si de la Comissió en pensar que ha de concedir-se el suplicatori demanat. — Havas.

Els contribuents francesos

París, 12. — Durant la discussió de la llei de Finances a la Cambra dels Diputats, el ministre del ram, senyor De Lasteyrie, protestà contra la llegenda segons la qual els francesos cometien frau.

El nombre de subjectes a l'impost sobre la renda, que era l'any 1921 de 738 mil és l'any 1922 de 910 mil. — Havas.

Les tropes angleses al Rin

Londres, 12. — L'Agència Reuter diu que no s'ha tractat encara de retirar les tropes angleses de guarnició a Renania. — Havas.

Els nord-americans del Rin

Nova York, 13. — El transport «Saint Michel», que ha de repatriar els soldats americans, ha sortit amb direcció a Ambers. — Havas.

Londres, 13. — Comuniquen d'Essen al «Times» que les tropes americanes sortiran de Coblenza el dia 21 per a ésser embarcades a Brema el dia 23. — Havas.

La caravana del Sahara entra a Tombuctu

París, 12. — Fins aquest matí no s'ha rebut el telegrama oficial confirmant la felicitat arribada a Tombuctu de la caravana d'automòbils erugues, després de travessar en magnífiques condicions tot el desert de Sahara, des de Tuggurt i per regions que tenien fama d'infranquejables.

El personal i el material de la missió arribà, sense avaries ni pèrdues, el dia 6 del corrent a la tarda, a la vista de Tombuctu, fent la seva entrada a la ciutat santa el dia següent al matí.

La travessia del Sahara ha durat 20 dies, i el viatge, de prop de tres mil quilòmetres, ha estat portat amb quinze etapes.

La missió feu remesa solemne del correu que li havia estat confiat en sortir de Tuggurt i en els diversos oasis on ha fet parada. — Havas.

La reconstitució del Banc de Xina

París, 12. — El Senat, després d'escoltar les explicacions del ministre de Negocis estrangers i president del Consell, senyor Poincaré, aprovà per aclamació el projecte encaminat a la reconstitució del Banc de Xina. — Havas.

Moratòria a Alemanya

París, 12. — L'Agència Havas creu saber que als centres francesos es creu que seria necessari deixar a les diverses delegacions que integren la Comissió de Reparacions el temps precis per a concertar entre si i discutir detalladament la qüestió de la moratòria que s'hagi de concedir a Alemanya.

Per consegüent, el senyor Barthou, que és el president, sembla que proposarà demà als seus col·legues d'ajornar fins al dia 31 d'aquest mes el venciment que, ajustant-se a l'estat de pagaments d'Alemanya, aquesta ha de fer el dia quinze del corrent. Entretant, o sia en l'interregne d'ambdues dates, recaurà la decisió que sobre el particular hagi d'adoptar la Comissió. — Havas.

La relíquia de Sant Francesc Xavier

París, 12. — El periòdic «La Semaine Religieuse» relata en el seu número d'avui, un nou miracle efectuat per la relíquia de Sant Francesc Xavier al seu pas per París. Una nota atacada d'hemiplegia fou curada sobtadament després d'un triduum efectuat davant de la relíquia. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Dublin, 12. — Els rebels, ultra incendiaris l'estació de Sligo, provocaren alguns descarrilaments. Les pèrdues es calculen en 80.000 lliures esterlines. — Havas.

El ministre argentí a París

Buenos Aires, 13. — Ha estat nomenat ministre de l'Argentina a París el senyor Manuel Malbran. — Havas.

La Conferència de Lausana

Lausana, 12. — El Govern persa ha protestat prop de la Conferència contra el fet de no haver estat invitada Persia a prendre part en llurs treballs.

La impressió als cirkols de la Conferència continua éssent favorable en ço que es refereix a la qüestió de Mossul. — Havas.

Lausana, 12. — En alguns cirkols de la Conferència es diu que la voluntat del Govern d'Angora és no signar un tractat general si no és prèviament reconeguda la sobirania de Turquia sobre el Vilaiet de Mossul. — Havas.

Lausana, 13. — Els delegats turcs han fet remesa als aliats de les contraproposicions relatives al deute públic otomà.

En les esmentades contraproposicions es demana que els governs de Iugo-Eslàvia i Grècia es comprometin a lliurar la suma de 6.236.000 lliures turques que els pertoca, segons els tractats de Berlín i Constantinoble de 1881.

Als cirkols aliats ha causat gran estranyesa que els turcs hagin «perat la vigília del dia en què havia de pendre's nota dels acords per a presentar llurs contraproposicions, la qual cosa pot comprometre el bon exit de les negociacions». — Havas.

Lausana, 13. — Es considera molt probable que la Comissió plenària de la Conferència, que ha de celebrar sessió avui, rebutgi el contra projecte presentat pels turcs. — Havas.

L'ocupació d'Essen

Dusseldorf, 12. — El moviment de tropes franceses s'ha produït sense cap incident.

Els obrers segueixen treballant als tallers, amb perfecta normalitat. La vida és tranquil·la.

L'autoritat corresponent d'Essen ha declarat que el Govern ja no podrà fer efectiva la prestació de carbó, havent-se li contestat que semblant suspensió no pot portar-se a cap, perquè l'assumppte no ha estat sotmès per endavant als alts comissaris renans. — Havas.

Roma, 12. — El «Giornale d'Italia» diu que el Govern italià enviarà a la conca del Rur deu enginyers italians.

No gens menys han estat demanats a Itàlia obrers i agents duaners, però el Govern de Roma no ha pres encara cap decisió sobre aquest assumpte, que s'està estudiant. — Havas.

Washington, 12. — L'ambaixador de França ha estat al Departament d'Estat, on notificà oficialment l'acció empresa per França, celebrant una extensa conferència amb el senyor Hughes. — Havas.

L'estat de guerra a Memel

París, 12. — La conferència d'ambaixadors es reunirà demà per a deliberar sobre l'incident de Memel.

Els governs britànic i francès han acordat d'enviar al dit port alguns vaixells de guerra, perquè aquests ajudin a l'actuació de les tropes. — Havas.

La mort de l'ex-Rei Constantí

Atenes, 12. — Segons notícies rebudes ahir passada relatives a la mort de l'ex-rei Constantí, la malaltia del ronyó que sofria l'ex-sobirà arribà a afectar el cor i provocar l'apoplegia i la mort.

El seu fill, el príncep Pau, sortirà avui cap a Palermo. — Havas.

La frontera de la India

Dehli, 13. — S'assenyalen fortes concentracions de rebels a la frontera nord-est de l'India.

Han estat preses severes mesures de precaució per a fer front a possibles incursions. — Havas.

El comerç entre Suècia i Espanya

Estocolm, 13. — Segons la premsa d'aquesta capital, el doctor Ivan Bratt, director de la Societat Central de Vins i Alcohols, ha sortit avui amb direcció a Madrid, per a emprendre negociacions amb el Govern espanyol amb el fi de concertar un tractat comercial entre ambdós països. — Havas.

Nou terratrèmol a Xile

Londres, 12. — Els diaris publiquen un despatx de Nova York anunciant que s'ha produït a Xile un altre terratrèmol, si bé, per fortuna, aquesta vegada el moviment sísmic ha estat d'escassa importància i de poca durada.

Al poble de Vicuña i a la província de Coquimbo ha estat on més s'ha deixat sentir el tremolor de terra.

Alguns edificis s'han aclotat, però fins ara no es té notícia de cap desgràcia personal. — Havas.

De Valera segueix a Irlanda

Londres, 13. — Comuniquen de Dublín als periòdics que es desmenteix el rumor segons el qual De Valera ha marxat amb rumb a Amèrica. — Havas.

Dublin, 13. — Les tropes nacionals estan efectuant batudes generals contra les irregulars a l'Oest del comtat de Cork.

Amb aquest motiu s'han efectuat nombroses detencions. — Havas.

El conflicte de Memel

París, 13. — Comuniquen de Riga a la «Chicago Tribune» que es creu que és l'industrial lituà Sticklorus l'instigador del moviment a favor de l'anexió de Memel a l'Estat de Lituània. — Havas.

Londres, 13. — Segons un comunicat de Berlín, ha tingut lloc una col·lisió entre lituans i policies alemanys, de la qual ha resultat mort un alemany. — Havas.

París, 13. — Comuniquen de Memel que s'ha constituït el Govern provisional, sota la presidència de Simonaitis.

Ha estat llançat un manifest invitant el poble a ajudar el nou Govern. — Havas.

L'actitud de Grècia

Atenes, 13. — El Govern ha encarregat als representants diplomàtics acreditats prop de les potències aliades, renovar-los la seguretat i rectitud de les intencions pacífiques de Grècia. — Havas.

Atenes, 13. — El ministre de Justícia, senyor Randis, ha presentat la dimissió. — Havas.

Noves beatificacions

París, 13. — El periòdic «La Semaine Religieuse» ha rebut un telegrama de Roma en el qual es confirma la notícia que en la primavera vinent seran beatificats Sor Teresa del Nen Jesús, morta el 1897; el Pare Miquel Garioti, fundador del Parac de Betharram, mort el 1863, i el cardenal Bellarmino, mort el 1621.

Amb aquest motiu es preparen a Roma grans festes. — Havas.

nenta seran beatificats Sor Teresa del Nen Jesús, morta el 1897; el Pare Miquel Garioti, fundador del Parac de Betharram, mort el 1863, i el cardenal Bellarmino, mort el 1621.

Amb aquest motiu es preparen a Roma grans festes. — Havas.

Els deutes interaliats

Nova York, 13. — La Conferència anglo-americana de consolidació dels deutes aliats ha fixat el total de l'import que pot ésser pagat sense menyspreu de la situació econòmica d'Europa i sense perjudicar els canvis. — Havas.

L'ocupació del Ruhr

Essen, 13. — Els tècnics i enginyers francesos i els representants de les societats industrials i econòmiques s'han reunit a l'Ajuntament.

El president del Govern de Dusseldorf ha declarat que les autoritats locals no podien col·laborar, sense el consentiment del Govern de Berlín, en el repartiment de carbó.

Els reunits decidiren que no havien d'obeir sinó les ordres de les autoritats locals. — Havas.

Essen, 13. — Les tropes de seguretat han ocupat Essenkirche. — Havas.

Berlín, 13. — El Reich ha fet tramesa a l'ambaixada de França de la seva resposta a la notificació de l'ocupació de la conca del Ruhr que li feu el Govern de la República francesa.

En aquest document el Reich protesta contra la dita ocupació, que, a judici seu, constitueix la violació de l'estipulat en el Tractat de Versalles. — Havas.

La Haia, 13. — Comuniquen d'Essen que més d'onze mil minaires alemanys treballen a la regió minera del Limburg holandès.

Prop d'Aix-la-Chapelle i de Golsenkirchen passen i repassen la frontera cada dia, de sis a vuit mil obrers.

Aquest èxode perjudica greument la conca hollera d'Aix-la-Chapelle, on podria donar-se treball a dotze mil obrers més, a conseqüència de la qual cosa la producció sofreix una minva anual d'uns dos milions de tones.

La causa d'aquest èxode d'obriers alemanys és indubtablement el valor del florí holandès. Un minaire alemany guanya en el seu país tres mil cinc cents marcs diaris, mentre que a Holanda percep de sis a set florins, que amb el canvi actual representen uns vint mil marcs. — Havas.

BIBLIOTECA LITERARIA

SETZE CONTES

ALFONS MASERAS

Preu per exemplar: 2'50 ptes.

Surten dotze volums a l'any d'aquesta important publicació. Han sortit més de setanta volums. Subscripció: Barcelona, 24 pessetes a l'any; fora, 26; estranger, 28. Escriu a l'Editorial Catalana, S. A., Escudellers, 10, i tot seguit rebreu prospectes explicatoris.

Banc de Barcelona Central i Sucursal núm. 1

Negociem els cupons venciment 1.º del corrent, dels títols dels Deutes de l'Estat, Mancomunitat, Diputació, Municipi, d'Accions i Obligacions de Companyies de Ferrocarrils i Societats Comercials i Industrials.

El problema català

L'ACTUALITAT política de la setmana ha estat, a Madrid, el problema català. Tots els diaris n'han parlat, comentant, segons els respectius criteris, el mestriol discurs d'En Cambó a la Barceloneta, discurs que ha tingut l'eficàcia de recordar a tothom el fet viu de Catalunya i la necessitat d'adaptar l'organització de l'Estat espanyol a les realitats peninsulars.

Però l'opinió dels diaris, molt interessant i molt oportuna sempre, no és suficient per a obrir camins de solució al plet de Catalunya. Cal que parlin els polítics, car aquesta és fonamentalment una qüestió política, que ha de tenir solucions polítiques. Què pensen els partits davant la realitat catalana? Què pensa, sobretot, el govern? Això és el més interessant i l'única cosa que pot donar al nostre plet un començ de solució.

Tota la premsa madrilenya i gairebé tota la de les altres ciutats de les terres d'Espanya ha comentat el discurs d'En Cambó i ha discutit el problema català. Cal reconèixer lleialment que una part considerable de la premsa de Madrid s'ha expressat en termes que impliquen una noble voluntat de comprensió. L'ambient, doncs, sembla favorable a una actuació de govern que facilités el camí envers les solucions de concòrdia.

El Govern, però, calla. Callen també els partits polítics, amb algunes excepcions com el nou partit popular social, els maurins i els romanonistes, que recentment han reiterat llur propòsit de cercar solucions d'harmonia al problema català. Cal remarcar, en aquest sentit, les paraules enlairades del Sr. Silió, qui, mantenint els matisos del seu pensament en aquesta matèria, ha tractat del problema amb una amplitud d'esperit que ofereix punts de coincidència a base dels quals podríem intentar l'endegament ulterior del problema.

El silenci del govern, diríem, parodiava una frase novella del Sr. Melquíades Álvarez, pot arribar a constituir una calamitat pública, car significa o una absència de la realitat o una ineptitud funesta per a copsar la transcendència de l'hora i l'oportunitat del moment. I aquesta apreciació exacta de l'oportunitat de les actuacions és el que caracteritza els veritables homes d'Estat, els polítics constructius i progressistes.

El mateix Sr. Silió, suara esmentat, ha dit molt oportunament que les solucions possibles l'any 1909, com a exemple, són insuficients ara. Ajustar la resolució d'aquests problemes és enverinar-los i agreujar-los. A Cuba i a Filipines fracassaren com a tardives l'any 1898 solucions que en 1895 o 1896 haurien semblat prematures als governs de Madrid. L'experiència universal i quotidiana demostra que els pobles que deixen passar les hores propícies de les solucions adequades per als problemes vius han de vorejar després la tragèdia amb el perill imminent de caure-hi.

Algum diari de Madrid afecte a determinats matisos de la concentració lliberal ha insinuat que el govern es constituï per a resoldre el problema del Marroc i l'afer de les responsabilitats i que cal concedir-li, per tant, un crèdit de confiança per a solucionar aquelles qüestions preferents sense entrebancar-lo amb altres conflictes.

Es clar que el sol plantejament d'aquesta mena de qüestió prèvia ja demostra tota la ineptitud que els seus inventors pateixen per a resoldre els complexíssims problemes de la vida moderna. Tots els Estats d'Europa tenen avui plantejats problemes molt greus. I els governs dignes d'aquest nom no defugen cap realitat viva, pretextant que n'han d'atendre d'altres. Quan Lloyd George, com a exemple, signà el tractat de pau amb Irlanda i reconegué l'Estat Lliure, no cercà com a excusa per ajornar aquesta solució l'existència de problemes tan greus i tan urgents com l'afer de les reparacions, els deutes interaliats, els conflictes d'Orient, la qüestió d'Egipte, l'agitació de l'Índia o la complicació dels treballadors sense feina.

No. Els governs dignes d'aquest nom, els governs que capeixen tota llur responsabilitat i tota la dignitat de la funció pública, procuren resoldre tots els problemes que la realitat els planteja, donant a cada afer la seva importància i la seva solució i tenint de les necessitats del país una visió de conjunt.

No resoldre un problema, al·legant la urgència d'atendre un altre problema, demostra una concepció tan esquifida de la missió del poder públic, que incapacita per a governar. I en el cas concret del problema de Catalunya i del problema del Marroc, l'empetitir així la funció pública és encara més greu, car és evident que un govern que no tingui l'aptitud d'adaptació a la realitat que cal per a resoldre el problema català, mai no podrà resoldre tampoc definitivament el problema d'Espanya al Marroc.

Incorrerà, doncs, el govern en una enorme responsabilitat si no aprofita l'ambient favorable que ha creat a Madrid el discurs d'En Cambó per a intentar un endegament del nostre problema.

Les Idees i les Imatges

LA SARDANA

(A En Josep Carner Ribalta i als altres companys de la revista «La Sardana».)

Tota atenció, tot entusiasme pro-Sardana ens semblen justos i necessaris.

Per a nosaltres, catalans, la sardana representa el ritme inconfundible de la nostra saba congenita, l'harmonia colpidora del nostre pensar i el nostre sentir autòctons, el solidari gest corprendor de la nostra argila i el nostre cel benamats.

La sardana és el símbol de la nostra doble substància patrimonial i matriotica. És el signe marcat al bell mig del nostre cor i del nostre enteniment. És el cercle racial suprem.

La sardana és la cançó i la dansa del seny apassionat.

JOSEP MARIA JUNOY

NOTA RECTIFICACIÓ. — Una distracció lamentable ens fou atribuir, en un dels nostres textos anteriors, la traducció de *Tres Homes dins una barca*, de J. K. Jerome, a En Josep Carner.

El distingit traductor d'aquesta novel·la anglesa contemporània ha estat En J. M. Mustieles, el qual, dit sigui de passada, és el que ha traduït també, en col·laboració amb En E. M. Ferrando, *Tres Anglesos s'abarguenen*, del mateix autor.

Ambdues obres pertanyen al catàleg de la Editorial Catalana. — J.

Polítiques

EL DISCURS D'EN CAMBÓ

El president de la Lliga Regionalista ha rebut la següent comunicació:

El Consell Directiu de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, absolutament identificat amb les realitats tan magistralment exposades pel «leader» nacionalista senyor Cambó, té l'honor d'adreçar-li la seva més entusiasta adhesió, convençut de que perseverant quotidianament fem via vers la consecució integral de la llibertat de Catalunya.

NACIONALISTA CONDEMNAT

Pel Tribunal de Dret de la Secció primera d'aquesta Audiència, s'ha dictat la sentència de la vista celebrada el darrer dimarts pels delictes d'ultratges a l'Estat, atemptat i lesions, i dels que és responsable el processat, Marian Gregori Costa.

Pel delictes d'ultratges a l'Estat, ha estat condemnat el Gregori a la pena de dos anys, quatre mesos i un dia de presó correccional; el conceptuat com atemptat, la Sala l'ha apreciat només com a un delictes de resistència, condemnant-lo a la pena de dos mesos i un dia d'arrestament major i multa de 125 pessetes; pel delictes de les lesions que causà el processat al guàrdia de seguretat lesionat a conseqüència d'una messegada, l'ha d'indemnitzar amb la quantitat de 40 pessetes.

La sentència fou declarada ferma ahir.

MANIFESTACIONS

Demà se celebrarà la manifestació anual que es dedica als que moriren a Sarrià l'any 1874 defensant la República. La manifestació sortirà de la Plaça de Catalunya, i s'ha publicat una al·locució en castellà invitant els republicans perquè hi assisteixin.

A Sabadell s'efectuarà una altra manifestació per a sol·licitar que s'exigeixin responsabilitats als culpables de la desfeta d'Annul.

Els organitzadors de la manifestació de Sabadell intenten també fer-ne una a Barcelona.

SORTINTS

Ahí marxaren cap a Madrid els diputats a Corts senyors Foronda i Kindelan.

Generalitat

CURS TEORIC PRACTIC SOBRE EL METODE MONTESSORI

Havent-se organitzat a l'Escola Montessori un curs de caràcter privat per a la preparació del personal que ha de professar a les escoles maternals de les cases de Beniflància de la Mancomunitat i essent moltes les

Butlletí internacional

13 de gener de 1923

L'ACTITUD

D'ITALIA

Es molt instructiu fixar una mica l'atenció d'un hom en l'actitud d'Itàlia davant els fets del Ruhr. Com el cap del govern, Sr. Mussolini, ha comunicat oficialment a tots els aliats i a Alemanya, Itàlia es reserva la més absoluta llibertat d'actió en el conflicte franco-germànic. Afegint el Sr. Mussolini que Itàlia no prendrà cap resolució fins a veure els efectes que produeix l'actuació de França en la Conferència de Lausana i en la situació general de l'Orient.

En un despatx a l'ambaixador italià a París, el Sr. Mussolini defineix clarament l'actitud que adopta la Itàlia davant la insistència de la França en aplicar a l'Alemanya sancions militars, baldament sigui en forma d'acompanyament de les missions comercials i tècniques que han anat al Ruhr. Itàlia vol conservar el status quo de l'Europa de la post-bellum i cordials relacions amb els que anomena els seus valents col·laboradors en la victòria. Però Itàlia no vol cedir cap dels drets que aquesta mateixa victòria li ha donat. Itàlia desitja contribuir eficaçment a la restauració de les finances alemanyes, però la seva necessitat de reparacions en metàl·lic i en espècie la impedeix oposar-se a l'ocupació del Ruhr per França.

Itàlia, doncs, ha donat el seu ajut moral a França i Bèlgica per a l'ocupació del Ruhr, com a conseqüència dels manaments voluntaris d'Alemanya en les remeses de fustes i carbó. Però en tractar enginyers italians al Ruhr, Itàlia no vol prendre part activa en cap operació de caràcter militar.

Mussolini creu que, havent adoptat Anglaterra una actitud d'esplèndid isolament, les Potències continentals, incloent-hi Alemanya, haurien d'arribar a un acord col·lectiu que permetés resoldre l'aspecte monetari de l'afer de les reparacions. Alemanya, per a gaudir dels avantatges d'aquest acord, hauria de pagar immediatament una quantitat considerable.

A Berlín, però, persisteix la idea de no entrar en negociacions separades amb les potències continentals d'occident mentre duri l'ocupació del territori del Ruhr per les tropes franceses i belgues.

L'ACTITUD

DELS ESTATS UNITS

La forma amb la qual el Secretari d'Estat Mr. Hughes, després d'haver conferenciat largament amb Mr. Harding, comunicà a la premsa la decisió del President dels Estats Units d'evacuar en absolut el territori alemany ocupat encara per les tropes nord-americanes, no deixa cap mena de dubte quant a l'actitud de la gran república trasatlàntica.

El Govern dels Estats Units creu ara que el Tractat de Versalles ha esdevingut un instrument inadequat i que la seva revisió esdevé necessària si cal esperar una reconstrucció financera d'Europa. Aquest punt de vista ha estat repetit de faiso inequívoca per Mr. Boyden a la Comissió de Reparacions.

Als Estats Units l'actitud de França ocupant el Ruhr ha causat una veritable indignació, car ha estat interpretada com una prova de menyspreu al discurs pronunciat per Mr. Hughes a New Haven i a les suggericions oficioses que havia rebut l'ambaixador a Washington Mr. Jusserand. El *Washington Post* i tota la premsa nord-americana amiga de França expressa el seu disgust i la seva desil·lusió.

Es evident que l'opinió pública de tot el país aplaudeix l'actitud del Govern nord-americà retirant precisament ara les seves tropes del Rin.

Aquest estat d'esperit farà difícil una represa immediata de les negociacions per aconseguir una nova intervenció dels Estats Units en l'arranjament definitiu de la pau a Europa. I sense aquest concurs dels Estats Units no serà pas possible la reconstrucció econòmica del vell continent.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

peticions de mestres i professors interessades en el coneixement del mètode, per assistir a aquest curs, el Consell de Pedagogia ha autoritzat l'admissió d'un nombre reduït de mestres. Les peticions hauran de dirigir-se a l'Escola Montessori (Anguella, núm. 482), durant les hores de classe. El curs començarà el primer de febrer i consistirà en lliçons teòriques i pràctiques que duraran fins a finals d'abril. S'encarregaran de les lliçons referents a l'aplicació del mètode els senyors Alzina i Melis, Eladi Homs, Srta. Dolors Canals i donaran conferències de caràcter general o de matèries especials els senyors Gali, reverend Higini Anglés, Pvre., i distingides personalitats.

delegat del treball, senyor Rosselló, i el secretari del governador, senyor Bellver.

MULTES

El governador ha imposat multes a diverses industrials per infracció de taxa i per vendre llet en males condicions.

Lliga Regionalista

Junta General Ordinària

En compliment del que disposen els articles 7 i 19 dels nostres Estatuts es convoca tots els socis a la Junta general ordinària que per a l'aprovació de comptes i elecció de la meitat dels membres de la Junta Directiva, se celebrarà a l'estatge social, demà, diumenge, dia 14, a les sis de la tarda.

Barcelona, 3 de gener de 1923.
El president, Raimon d'Abadal.

Govern civil

EL GOVERNADOR REFREDAT

El senyor Raventós no ha rebut al migdia els periodistes per trobar-se refredat.

Per això ha estat suspès el viatge que havia de fer aquesta tarda a Cal·lella, per a procurar una solució al locaut d'aquella població.

En substitució seva hi ha anat el

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Atropell

Al carrer de Fulton, de la barriada d'Horta, sortia una dona d'una botiga, i, segons sembla, bastant sorda. Al mateix moment baixava molt corrent el tramvia, el qual atropellà l'esmentada dona, que es diu Maria Roman, de 65 anys, rebent fortes contusions al cap i diverses parts del cos, de pronòstic reservat.

Després de curada la dispensari fou portada al seu domicili.

El públic volia pegar el conductor.

PENINSULA

VISITA COMENTADA

Madrid, 13, 2 tarda. Ha estat molt comentada la visita que després del retorn del Rei ha fet aquest matí, al senyoriu de la guerra, el president del Consell de ministres al senyor Alcalá Zamora.

ARRIBADA DEL REI

En el sub-expres d'Andalusia ha tornat, a les nou del matí, el Rei, amb els invitats a la cacera de Moratalla. A l'estació hi havia el president i els ministres d'Instrucció pública i Governació, les autoritats i l'element oficial que acostuma a acudir a aquests actes.

EL BLAT A PORTUGAL

El Govern portuguès ha publicat un decret autoritzant la importació de quinze milions de quilograms de blat estranger, per a cobrir la falta d'aquest cereal a la nació veïna. Després tornarà a prohibir-se la importació.

EL MINISTRE D'ESTAT

El ministre d'Estat ha passat gran part del dia al camp invitat per a esmorzar a la finca de la marquesa de Aldama.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació després de donar compte als periodistes del retorn del Rei ha manifestat que el Consell d'aquesta tarda seria extens, car havia de despatxar nombrosos assumptes pendents.

Ha afegit que si hi havia temps sotmetria als seus companys el resultat dels treballs fets fins ara per la ponència ministerial encarregada d'estudiar el problema de les subsistències.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El cap del Govern en rebre avui els periodistes ha manifestat que el senyor Villanueva continuava mantenint la milloria que anit passada s'inicià en el seu estat.

Ha afegit que havia despatxat sols un moment amb el Rei, però sense posar a la signatura cap decret.

Ha confirmat que el Consell d'aquesta tarda es dedicaria especialment a tractar del problema de les subsistències i de la proposta que eleva el ministre del Treball sobre el preu del fluid elèctric.

Com que ambdós assumptes són molt complexos, especialment el de les subsistències, és probable que en el Consell d'avui no es pugui acabar el treball, pel qual motiu dilluns vinent tornaran a reunir-se els ministres.

CASES BARATES

El ministre del Treball ha manifestat aquesta tarda que portava al Consell d'avui la distribució del primer milió de pessetes destinat a subvencionar la construcció de cases barates, assumpte que el preocupa molt.

Ja està preparant el senyor Chaparrí la distribució d'altres dos milions de pessetes, i no cessarà en els seus esforços per a fomentar la construcció de cases barates destinades a la classe mitja i als obrers.

PRESIDENCIA HONORARIA

Una comissió de l'Associació d'Alumnes de l'Escola de Comerç ha visitat el senyor Salvatella per a oferir-li la presidència honorària de la dita associació.

DEFRAUDACIO

Al ministeri de Finances s'ha facilitat aquest matí a la premsa la següent nota:

S'ha reunit a Barcelona la Junta administrativa per a veure i fallar l'expedient de defraudació d'alcohol, i ha acordat declarar-se incompetent per tractar-se d'un pressupost delicte de defraudació de 685.210 pessetes i passar l'assumpte als tribunals de justícia.

El ministre de Finances ha donat ordre a l'advocat de l'Estat perquè estigui constantment atent al desenvolupament d'aquest assumpte davant dels tribunals.

EL DEBATE

«El Debate» es refereix als casos dels bisbes de Tortosa i Vich.

Quant al primer lamenta l'actitud en què s'ha col·locat «La Publicitat», LA VEU, i la Mancomunitat. L'altre cas el comenta amb les següents paraules:

«Un altre cas també conegut és el del senyor bisbe de Vich, a qui la Unió Jurídica Catalana demana impropis explicacions, be que embolicades en termes de cortesia, per certes mesures relacionades amb l'ús del català en els actes corporatius del Seminari.»

No anem a comentar aquestes fets, perquè no fa falta certament.

Mai hem negat la facultat legítima d'usar el dolç idioma nadir, però s'ha de pensar que tal dret, com tots, no pot suposar-se sense límits i en pugna amb altres drets superiors.

L'Església ha prestat benevolència acollida i protecció a les llengües vulgars, perquè, atenint sobre tot a la difusió de la fe, ha vist en elles el vehicle necessari a indispensable de la propaganda.

Que tal esperit continua inspirant la ho demostra aquesta mateixa diòcesi de Tortosa, en què és freqüent la predicació en català i valencià i on s'han fet múltiples edicions catalanes del Catecisme per iniciativa del mateix prelat ara tan combatut.

El que fora absurd és creure que si en algun cas les legítimes autoritats eclesíastiques jutgen necessari dictar normes internes en evitació de possibles abusos que poguessin menjar la disciplina i la caritat mútua, que són per als cristians molt superiors a tots els nacionalismes, haurien de demandar per això el «placet» del poder civil.

Els autonomistes catalans han de pensar que també l'Església té una autonomia, i no els farem el greuge d'atribuir-l'los la idea, que seria ridícula, que l'Església, mantenidora constant de la seva sobirania independentència contra els atacs del cesarisme, vagi a convertir-se en un departament de la Mancomunitat.»

LA «GACETA»

Madrid, 13, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica: Reial ordre del ministeri de Finances prorrogant fins al 15 de març i 15 d'abril pròxim els terminis establerts en l'article segon del Reial Decret de 14 de novembre de 1922 per a la constitució provisional i proposta de tarifes i reglaments, respectivament, dels Col·legis oficials d'agents i comissionistes de Duanes.

Reial ordre d'Instrucció pública disposant que es convoqui oposicions restringides, entre funcionaris de les tres últimes categories de seccions administratives d'ensenyament primari, per a cobrir amb ocasió de vacants i torn sis places de 6.000 pessetes.

Avís de Finances declarant que l'edat per a prendre part en les oposicions del personal auxiliar del cos general d'administració de la Hisenda pública ha d'ésser la de 16 anys complerts al començament dels exàmens d'oposició.

A L'ENTRADA AL CONSELL

Madrid, 13, 3'15 tarda.

A les onze de la tarda ha quedat reunit el Consell de ministres a la Presidència.

El primer en arribar ha estat el senyor Silvela, manifestant que portava diversos expedients, entre ells un de subministre de carbó per a la Marina.

El senyor Alcalá Zamora portava expedients del seu departament.

El senyor Chaparrí, preguntat pels periodistes, ha dit que, conforme havia manifestat al migdia, parlaria a la reunió sobre les cases barates i del fluid elèctric.

El ministre de Foment ha dit que

si hi havia temps parlaria de la crisi cerealista, puix creia que està íntimament lligada amb el problema de les subsistències. Ha afegit que calia descongestionar els centres productors de blat i abaratir el preu del pa.

Al comte de Romanones li han preguntat els reporters si havia cacat.

—No — ha respost el comte de Romanones.

—Es que de vagades es caça sense tirar — ha dit un periodista.

—Res d'això; abans s'ha d'assegurar la peça.

El marquès d'Alhucemas interrogat pels periodistes ha dit que ell calculava que el Consell acabaria a dos quarts de nou puix eren molts els assumptes que s'havien de tractar.

Se li ha preguntat si portava alguna notícia, i ha dit que no hi havia res de particular.

El ministre d'Estat en arribar, ha dit que aquesta nit venia, a les dues de la matinada, el tractat comercial amb Alemanya, i que és molt possible que sigui prorrogat. Per això mantindrà conferències amb l'ambaixador d'Alemanya.

Ha afegit que donaria compte al Consell de la nota tramesa pel Govern alemany a l'espanyol, donant compte de l'ocupació del Ruhr.

INFORMACIO DESMENTIDA

El ministre de la Guerra en rebre els periodistes ha desmentit la informació publicada per un periòdic del matí, assegurant que existia disgust entre els caps de secció del ministeri, per l'actuació del senyor Alcalá Zamora.

Ha dit que, pel contrari, des de que es va posseir de la cartera, no ha rebut del personal més que atencions i ell correspon a aquestes atencions honorant-se amb la col·laboració que li presen.

RECTIFICACIO

El governador ha desmentit que al poble de Chinchón s'hagi declarat l'epidèmia de paràlisi infantil, com havia anunciat un periòdic.

FUNERALS

Aquest matí s'ha celebrat missa de Requiem a l'església de les Calatraves, en sufragi de les dames mortes durant l'any anterior, pertanyents al Reial Reina Victòria.

A l'acte religiós han assistit la Reina donya Victòria, la infanta Isabel i dames pertanyents a la institució.

PARTIT DE FUTBOL

Madrid, 13, 6'15 tarda.

Al camp del Reial Madrid F. C. s'ha efectuat aquesta tarda un partit de futbol entre l'equip propietari del camp i l'alemany Nuremberg.

Els madrilenys han resultat vencedors per tres gols a zero.

A LA SOCIETAT D'HISTORIA NATURAL

La Reial Societat Espanyola d'Història Natural ha celebrat sessió científica en la qual s'ha donat possessió de la presidència per al present any a l'enginyer don Domènec d'Orueta.

L'ex-president, senyor García Marcat, féu manifestacions sobre l'aparició a València d'insectes que signifiquen un terrible perill per a l'horticultura, com són la formiga argentina.

El Sr. Ferrer Galdiano donà compte de l'existència en els afluents del riu Martín, al Marroc, de la Delpusa, cranc de riu, semblant per la seva forma als altres i que cap naturalista havia esmentat encara a la fauna marroquina.

Es llegiren treballs dels senyors Barroso, Arénas, Jiménez de Cisneros, Rioja, Ceballos i del P. Ambrós Fernández.

En la mateixa sessió es donà compte de la recent defunció de dos il·lustres botànics estrangers: Gaston Volnier, francès, i el professor Mayer, alemany.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO AMB UN SEGREU O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

EDITORIAL CATALANA

— S. A. —

BARCELONA

LA MES IMPORTANT EMPRESA EDITORIAL DE LA NOSTRA TERRA

Dels seus tallers surten els més acurats treballs tipogràfics.

Editem importants revistes tècniques, d'esport, teatre, etc.

Surten continuament llibres dels més coneguts escriptors catalans i traduccions de les més valuoses firmes de la literatura mundial.

Comptem amb maquinària moderna per a la

Tipografia comercial

Mostruaris, factures, talonaris, cartells, circulars, fullets, programes, revistes, etc.

SECCIÓ ESPECIAL per a servir amb rapidesa els treballs de les ENTITATS BANCÀRIES i altres GRANS EMPRESAS

Per a tota mena d'impresos demaneu pressupost a la

SECCIÓ D'IMPRESA

de

Editorial Catalana, S. A.

MALLORCA, 257 i 259

Telefóneu al 58 G. i passarà el nostre representant a rebre les vostres ordres.

EL SIGLO

DEL 8 AL 27 DE GENER IMPORTANTANTS DESCOMPTES

En cartells fixats a les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon als seus articles

Secció de gèneres de punt

Mitges de cotó canalé; el parell.	1 a ptes.	Mitges de soda, en negre i color; el parell, a ptes.	3'65
Toreres de cotó, punt anglès;	2'75 a ptes.	Mitjons de llana blancs; el parell, a ptes.	0'95
Mitjons llana canalé, gran novetat; el parell, a ptes.	2'40	Mitjons de cotó color; el parell, a ptes.	0'55

NOVETAT

ARMILLES de llana, gran abric; una a pessetes 22'50. Gran assortiment en toreres, camisetes i pantalons de cotó afelpat, de molt abric per a senyora i senyor, a preus molt reduïts. Recomanem els vestits interiors de llana pura MEDICAL; article especial per a combatre el reuma. **Venda exclusiva**

TEATRE

Pàgina 23

G E N E R

1922

De les innovacions insòlites

En matèria d'art, com en tantes altres matèries que en l'actualitat es debaten per millorament del bon sentit, s'hi destaca una febre insaciable d'innovació.

A tal punt sol arribar aquesta febre, que hom s'imagina (seguint, naturalment, els aspectes creats per l'exageració), que l'heroi simbòlic dels moviments actuals traspasa els límits de la normalitat, i fita els de la més correntadora caricatura.

A l'altra banda d'aquest aspecte existeix aquell dels qui s'angunegen a han de passar uns centímetres més enllà d'on han passat els altres. És a dir, que ens trobem al mig de dues tendències destructores: la rutina i l'esnobisme.

No cal pas dir com aquests aspectes es reflecteixen en el teatre, especialment a l'estranger, i no parlem d'ací perquè és ja un dels llocs del món més remarcables pel desinterès que mostra en fet d'evolucions i fins de següents teatralitat.

Per a sentir el teatre es necessita, ans que tot, tenir consciència de la vida intensiva. Ací, per vida intensiva entenem «Rambla». És molt difícil que pugem sentir el teatre.

Però tornem a les innovacions de fora de casa.

Jo no ocrec pas tenir necessitat d'esforçar-me massa a evidenciar el meu punt de vista quant a la simpatia i fins vull dir a l'esforç apartat en el camp d'aspiracions innovadores que m'ha trontollat, segueix trontollant-me, i crec que em trontollarà sempre; però jo voldria explicar-me, tocant als altres, quines finalitats persegueixen pel fet innovador.

Fixeu-vos bé que aquest prové més dels intèrprets, dels arranjadors que no pas dels creadors d'obres teatrals. Per cada creador assedegat d'innovació, es compten—pel cap baix—deu «muntadors d'escenes» que es diuen innovadors.

La caricatura sol pendre ací el grau màxim de cosa deplorable i, darrera la fam d'innovar, s'arriba a una mena de desesperació que trenca el cor.

No citem noms, ni assenyalen concretament fets consumats, perquè és una cosa de mal gust. Cal només tractar d'esbrinar el curs de les actuals evolucions teatrals, i especialment fixar-se en el que diuen els directors d'escena d'avancada, per a fer-se càrrec d'on en som, o d'on no en som.

Diuen cada veritat! Diuen cada sentència! Recolzen llurs teories en principis tan edificants.....

«El teatre — diuen uns — no ha de menysprear cap element. La llum, la color, el gest (especialment el gest, ens té trasbalsats d'un quant temps ençà), fins el silenci és un element poderós en el teatre... Altres se les tenen amb la disciplina, amb la modestia, amb l'amassament d'elements, valors dispersos, i més encara amb la simplicitat (també la simplicitat ens «complica» força, de fa molt temps).

N'hi ha que, renegant de l'històricisme, el patrocinen fantàsticament, i uns i altres s'han erigit en sants patrons de la innovació escènica, no precisant, però, els punts concrets de llur punt de vista innovador sinó en alguna fútesa externa que de mica en mica ha pres aires d'escenografia de «revue» a desgrat de tota emotivitat.

I consti que em refereixo a les reputacions consagrades. Ho dic per evitar confusions. A les reputacions consagrades que, vistes de prop moltes vegades, tranken el cor, perquè descobrim una manca absoluta de convicció, i fins goso a dir de comprensió d'allò que porten entre mans, disfressada, això sí, d'una «teoria», d'una «perfectíssima teoria», que ja és quelcom.

Perquè, que volen dir quan us parlen de la llum, del gest, del color i de tantes altres coses que conside-

ren d'un gran interès per al teatre?

Es que aquests elements no han estat sempre estimats en el terreny de les realitzacions escèniques? Podem no haver estat reclamats d'una manera directa pels autors de les obres, però mai n'oban deixat de ser-ho per aquestes.

Llum, color, gest, simplicitat.... Què volen dir? Un intèrpret? Ah! potser així ens entendrem. Però el cas de reclamar un intèrpret no significa cap innovació. El que ho significaria fóra, ben segur, trobar un intèrpret de veres, no un abusat de l'excentricitat, sinó el que vol dir un «intèrpret».

Existeixen dues menes d'interpretacions en fet de teatre. La interpretació de les obres els autors de les quals no van deixar-ne fixades les normes, i aquelles dels autors actuals, amb els quals es pot aliar tot dubte i cerciorar-se de llurs intencions.

El fet dels autors desapareguts, sense precisar llurs intencions, és, naturalment, el més interessant, perquè consent posar a llur servei els propis dots i els propis respectes. Però cal fixar-se bé en el que això significa.

El cas dels autors actuals ja és més trist, perquè, si moltes vegades no saben ben bé el que volen, que farà el que es diu «intèrpret»?

Ara, el que resta ben aclarit és que tant en l'un com en l'altre d'aquests casos la innovació és un fantasma, una «reclame», i moltes vegades un símptoma d'impotència, si no radica en el fet legítimament interpretatiu amb totes les responsabilitats que el cas exigeix.

Perquè la innovació no ha de provenir del senyor que es fa intèrpret general de l'obra, sinó del que la concep.

Que l'autor porti la innovació dintre, la produïxi i sàpiga portar-la a terme en tots els seus aspectes. Aleshores se'n dirà «innovació», encertada o no, però «innovació» legítima.

No cal dir que aquest criteri, ara mateix apuntat, ens portaria a parlar extensament de què cosa deuria ésser l'autor modern, davant els mesters espirituals del teatre actual. Això, ho farem segurament en altra ocasió. Per ara deixem assenyalat un absurd, un de tants absurds que empara el que sol dir-se'n teatre, aquest art d'ensortir, encobridor de tantes malifetes, consentides totes, per descurt i per atàvica incomprensió. I els que s'anomenen innovadors, que pensin que la clau que tanca amb tres talls el secret de les seves màximes aspiracions, se'ls revelarà senyor quan practiquin aquesta doctrina: «interpretació per obra».

Reflexionin bé sobre la transcendència que encloï la simplicitat d'aquest concepte, i que es bategin, després, amb el nom que vulguin.

ADRIA GUAL

Escola Catalana d'Art Dramàtic

CURS D'ESCENOGRAFIA

L'Escola Catalana d'Art Dramàtic està a punt d'instaurar una nova ampliació dels seus ensenyaments.

A les classes de Recitació, Declamació, Conjunts escènics, Història de l'Art, Indumentària, Història del Teatre i Gramàtica catalana, que ara sosté, hi afegirà dintre de poc la interessant assignatura d'escenografia.

Formarà aquest nou ensenyament un curs especial dividit en part teòrica i part pràctica.

L'eminent professor de perspectiva senyor Calvo, que té guanyada merescudament la més sòlida fama en l'especialitat, s'ha encarregat de les lliçons teòriques.

El nostre gran escenògraf N'Oliver Junyent, de la personalitat del qual no cal pas dir-ne res als nostres llegidors, que tantes vegades han aplaudit les seves magnífiques produccions escenogràfiques, serà el professor de la part pràctica.

Els ensenyaments començaran amb

un curs preliminar que tindrà lloc dintre del mateix curs actual.

La inauguració d'aquest curs probablement es farà amb un acte públic de caràcter artístic, relacionat amb l'escenografia, i que, sens dubte, revestirà molt interès per a tots els aficionats a aquestes matèries.

MATILDE D'ANGLATERRA

Actualment s'està preparant a l'Escola Catalana d'Art Dramàtic la representació del drama «Matilde d'Anglaterra» que va ésser premiat en el darrer concurs convocat per l'Escola.

Com recordaran els nostres llegidors aquesta obra és deguda a la ploma del jove escriptor En Ferran Soldevila, i atenent a les condicions prescrites en el concurs és inspirada en un fet de la Història de Catalunya.

L'Escola es proposa que l'obra sia exclusivament representada pels seus alumnes, encara que no sigui això obligació imposada pel seu reglament, car en aquesta mena de representacions no es tracta en definitiva de donar a conèixer l'estat dels ensenyaments que es cursen a l'Escola, sinó determinades obres de teatre que difícilment serien representades per les empreses particulars.

Així mateix es proposa l'Escola presentar escènica aquesta nova producció dramàtica amb tot l'esplendor i el valor artístic a que dona lloc, per l'època en què es desenrotlla i per l'ambient en què es mouen els personatges.

Del Premi Nobel a Benavente

Es una llàstima que no es pugui treure la impressió d'apassionament que han de produir certes coses. Aquesta impressió és lògica i perfectament explicable, parlant d'En Benavente. Si, en ocasió d'haver-li estat concedit el Premi Nobel, en parlem als catalans o als francesos en un sentit oposat a la fama que gaudeix, se'ns retindrà el nostre catalanisme o l'actitud francòfoba que aquell va adoptar durant la guerra. Es comprèn que resulti difícil fer creure a la gent que l'opinió contrària a aquella fama, sigui en aquests casos, simplement objectiva.

D'això es queixen En Camille Pitollé, en l'article que, amb motiu d'aquesta honorífica concessió ha publicat al «Mercure de France». Per això no dedicarem cap comentari a En Benavente, d'aquesta Pàgina estant, quan l'atorgament del Premi Nobel era una actualitat.

Però, malgrat aquesta prevenció, pernicioso, és totalment fora de lloc. El poeta dramàtic, sacerdot de la religió nacional, que té l'alta missió de guiar el poble amb l'encís de la paraula, no pot ésser mai pessimista. Ser-ho, equival a perdre el seu veritable caràcter.

Ara bé: si afegim a això que el pessimisme d'En Benavente no és sinó el reflectiment exacte de l'esperit de la seva societat, haurà de convenir en què la seva valor de dramaturg encara disminueix més. En aquest cas, resta reduït al simple copiator d'una realitat. No té, o no pot tenir, la potència de guiatge i d'anulament que correspon al veritable poeta dramàtic, la missió del qual consisteix precisament en reaccionar contra els mals del seu poble, i llançar damunt de l'ànima popular els estímuls d'una major grandesa.

Certament, han estat justos els senyors de l'Acadèmia sueca, al, en atorgar a En Benavente el Premi Nobel, han volgut fer una distinció a Espanya. És l'Espanya trista, conformada, quieta i desenganyada, que es troba en el fons de les obres del dramaturg premiat. Però això no és Catalunya. Així cal que ho fem constar, que l'esmentat escriptor francès diu avui sobre la personalitat literària d'En Benavente. Perquè, no hi seria pas fer constar que la personalitat

innovador. El teatre de Benavente, dió que es li professà, ni representa una valor positiva en el Teatre, ni està a l'altura que correspon a un honor d'aquesta elevada categoria.

Pitollé, en el seu extens i minuciós estudi, posa de relleu aquesta inconsistència de l'aplaudiment castellan, que no aporta, amb el seu teatre, cap element ideològic fecund i innovador. El teatre de Benavente, segons resulta de l'examen seriós de les seves obres i dels comentaris que han merescut als crítics més intel·ligents, no passa, en la forma, d'una bellesa literària d'ordredada de la naturalesa pròpia de la dramàtica, i en el fons, d'un excepcionalisme vestit d'ironia, que condueix als pessimismes anarxoides que dominen en totes les seves produccions.

Aquestes característiques de l'obra benaventiana són, per una banda, la conseqüència natural de la manca d'originalitat, que fa que l'autor vagi constantment a cercar inspiració en el que han escrit o han pensat els altres. En aquest punt recorda l'artífice francès les relacions que tant de crítics han anotat la entre molts dramats d'En Benavente i els que formen el repertori modern del Teatre francès. I amentia, en aquests mateix ordres de consideracions, com es pot remarcar als nostres lectors al En Benavente coneixia perfectament el «Misteri de dolor» del nostre Adrià Gual, abans d'escriure «La Malquerida»; com es va antusiasmar amb el drama català, en vaure'l representat; i, finalment, com va anar a oposar-se a la Societat d'Autors, que fos estrenada a Madrid la traducció castellana.

Altra de les conseqüències d'això que distingeix el teatre d'En Benavente, és que la personalitat dels personatges i l'acció que han de jugar, elements propis de la literatura dramàtica, no tenen cap força. La concepció és exclusivament literària i no és teatral.

En Benavente, rebut al Teatre castellà com a un innovador, en els temps que va significar una tendència reaccionària dels corrents representats per l'Echegaray, ha acabat essent una valor completament nulla. Les seves obres dramàtiques no són obres de teatre.

El sentit pregonament pessimista que excita la seva inspiració, és també una valor negatiu en la veritable missió del poeta dramàtic. Si en tot moment és pernicioso la literatura pessimista, en el teatre ho és més encara, per la seva poderosa influència sobre l'espectador. Però, damés de

Els grans actors italians i la «Morte Civile»

Es molt que no es puguin passar els ulls per uns cartells anunciadors de companyia italiana sense trobar-hi la «Morte Civile», forment part del repertori.

Això, que podria concebre's en la majoria dels casos diguem-ne ordinari, resulta poc menys que inconcebible en tractar-se d'esdeveniments, és a dir, en el cas presidit per una figura eminent, que no necessita de trucs ni d'estratègies per a afirmar la seva reputació.

Sempre que ve per ací un gran actor italià, experimentem la mateixa emoció. Llegim als cartells: Tal obra, tal altra, aquesta, aquella... One bé, que bé. Per ara no fa la «Morte civile». Llegim, anem llegint encoratjats i esperancats... Però cal... «La Morte civile» no deixa mai de fer la seva aparició macabra... El mateix, el mateix que anys enrera solia passar amb «La Dama de les camèlies» en tractar-se d'una actriu de renom, fos la que fos.

En Zaccari ha passat per ací, i s'és mort de la mateixa mort, perquè es veu que pateix de la malaltia histriónica de tots.

A nosaltres això ens fa pena, perquè una vegada més posa de manifest el malversament d'aptituds senyalsadores, rera la fam miserable d'acclamació, o qui sap si els homes emanats s'han fet un deure de por-

El Teatre Català

XV

Així com les qualitats artístiques i literàries del nostre teatre són inconscientment refusades, la naturalesa de la seva inspiració és desconeixuda.

No es nega ni es combat, perquè no ha tingut encara realitat ni han sortit gaires abnegats a defensar-la. Però és segur que si això succeïa tindria les mateixes hostilitats.

La inspiració de què parlem no disminueix per res l'elevació d'aquelles qualitats artístiques i literàries, sinó que, pel contrari, les faria més necessàries i ajudaria a un conjunt encara més elevat dintre d'aquest ordre.

El públic, per tant, n'oïria a aquestes representacions i se n'allunyaria de la mateixa manera que se n'allunya ara i per la mateixa causa.

En els altres teatres hi seguiria trobant manifestacions i espectacles més frívols, més superficials, més fàcils, i per tant, menys sollicitadors de la seva serietat i de la seva atenció.

El públic, doncs, seguirà abandonant el teatre català i acudint al teatre castellà modern o al teatre català de la primera època.

Els que no veuen altra solució a la vida del nostre teatre que assegurar la concurrència del públic a les seves representacions, es tornarien a queixar d'aquesta mena de teatre que l'allunya d'ell i tornarien a demanar que se'n prescindís.

L'estat d'opinió que de primer s'oposa al manteniment de les qualitats artístiques i literàries del teatre, s'oposaria llavors a aquest sentit profundament nacional propi de tal inspiració.

D'aquesta manera es tornaria a arribar a una conclusió tan absurda com l'anterior o sia que el teatre representatiu de l'ànima catalana, no interessa a la nacionalitat catalana.

I és evident així mateix que una semblant paradoxa no pot ésser admesa a l'interès suprem de la cultura catalana ni per la finalitat nacionalista que persegueix el nostre renaxement.

El teatre com hem tractat de deixar sentat en ocupar-nos del seu origen, de la seva finalitat i de la seva naturalesa, en quan ha de respondre a una veritable finalitat nacional, és a dir, en quan ha d'ésser pròpiament teatre, que és el que interessa a Catalunya, està molt allunyat d'aquesta mena d'espectacles o de diversions fàcils i llampanes que s'acostumen a donar en molts escenaris amb el nom de teatre.

Aquests espectacles i aquestes diversions poden ésser una manifestació àdhuc moral i artística, però no podran passar mai a una explotació industrial privada sense més relació amb l'interès públic que el que tenen totes les indústries d'un país amb la seva potencialitat econòmica.

El teatre veritablement nacional, és molt superior a tot això o quan menys quelcom essencialment allunyat de tot això.

A.

tar sempre a punt en trossos de llum nadura per a la massa inculta?

Està clar que, si fos així, no ens hi podríem resignar sense protestar-ne. Tant en l'un, com en l'altre, com en el cas que sigui, és trista cosa.

I és trist, també, perquè el gran actor té motius per a conèixer Barcelona, i sap que Barcelona no necessita veure'l «morir civilment», per aplaudir-lo molt, i és més trist, encara, perquè hauria de saber que, d'ençà que no havia estat per ací, Barcelona coneix bona cosa de teatre de per tot arreu.

Tot es redueix a una sola paraula: sublim malnada per la barreja habitual: «Teatre».

Vida religiosa

Avui: Sants Gumerind, prevere; Leonci, bisbe, i Santa Verónica, verge. — Demà: Sants Hilari, bisbe; Felix, martir, i Malaquies, profeta.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Sant Jaume. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Dominica II després de l'Epifania, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep Oriol. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Rafael Arcàngel, a la mateixa capella.

DOMINICA II DESPRÉS DE L'EPIFANIA. — EVANGELI. — (Joan, II, 1-11).

Se celebraven unes noces a Canà de Galilea, i hi havia la Mare de Jesús, i també l'on convidat, a les noces, Jesús i sos deixebles. I mancava vi, la Mare de Jesús li diu: No tenen vi! Jesús li fa de resposta: Es cosa meua o vostra, Senyora? No és ja arribada l'hora meua? La Mare diu als servidors: Tot el que Ell vos dirà, feu-ho. Hi havia allí sis gerres de pedra, que eren per les ablucions dels jueus, de dues mesures o tres cada una. Els diu Jesús: Ompliu les gerres d'aigua. I les ompliren fins a dalt. Ara treieu-ne, els diu, i porteu-ne al servidor en cap. I li portaren. El servidor en cap, just hagués tastada l'aigua tornada vi, (ell no sabia d'on era, els servidors, qui l'havien tret, l'aigua, ho sabien prou), el servidor en cap s'adreça al nuvi, i li diu: Tot hom de primer serveix el vi bo, i en havent prou begut, el més petit. I tu has guardat el vi bo per ara.

Així féu Jesús a Canà de Galilea el començament dels miracles, i manifestà sa glòria i sos deixebles creguen en Ell.

(De la «Fulla Dominical» del Bisbat de Barcelona, edició catalana).

—Parroquia de Santa Maria del Pi de Barcelona.—Demà, diumenge, la primera missa a les quatre, la segona a les sis, i fins a dos quarts d'una es celebraran misses cada mitja hora. A les set missa parroquial amb explicació del Sant Evangelí pel reverend econom de la parroquia. A dos quarts de deu, res de Prima i Tercia. Ofici Conventual cantat i Sexta i Nona per la reverenda Comunitat. Durant la missa de dos quarts de dotze, lectura doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme. A dos quarts de set, últim dia de la solemne Novena a Santa Maria dels Reis, amb sermó pel reverend P. Joan Serrat, S. J., acabant-se amb l'adoració al Diví Infant.

—Sant Agustí.—Diumenge, 14 gener 1923. Al matí es diran misses a les hores de costum. A les vuit, serà la parroquial amb homilia de l'Evangelí. A les deu, ofici, i durant la missa de dotze el reverend senyor rector, explicarà un punt doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme, i a les sis, res del Sant Rosari i visites al Santíssim i a la Verge.

—Santuari de la Verge del Carme. (P. P. Carmelites). Granvia Diagonal, xamfrà Lúria. Funció del Sant Escapulari. La celebració demà, diumenge, la V. O. T. i Setmana Devota del Carme. A les vuit del matí, hi haurà missa de Comunió general. La funció de la tarda començarà a dos quarts de sis, amb els següents cultes: Rosari, Trisagi a la Verge del Carme cantat, exercicis corresponents amb sermó pel M. R. P. prior Fra Rafael B. Benedicció amb el Santíssim i processó, acabant-se amb el càntic de l'Himne a la Reina del Carme, i bé del Sant Escapulari.

—Casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi (Manresa). —Tanda d'Exercicis espirituals de la Candelera. El dia 29 de gener començarà aquesta Tanda d'Exercicis que serà per a homes, en català, i durarà cinc dies en complet retirament.

Per demanar còpia dirigir-se amb temps, personalment o bé per escrit, al Director de la Casa d'Exercicis. (Santa Cova, Manresa).

No es dongui ningú per admès, ni es presenti a fer els Exercicis, sens haver rebuda resposta afirmativa.

Nota. — Aques any per raons particulars no es farà la Tanda de Carnaval per a homes.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 16

Bisbat

Aquest matí s'han fet els funerals i enterrament del que va ésser zelós rector dels Angels, doctor Triadó.

L'acte s'ha vist concorregudíssim, posant-se de relleu les simpaties de què gaudia el finat.

—Dimarts de la setmana entrant faran la seva professió religiosa a l'Institut de Nostra Senyora de la Mercè (Sant Gervasi), les novícies Maria de la Mercè Martínez germana Encarnació Suñol.

En l'esmentat acte predicarà el P. Pons de la Companyia de Jesús.

—El doctor Guillaumet ahir va invitar a dinar a aquest Palau Episcopal els Prelats que es trobaven a Barcelona amb motiu de la conferència celebrada durant la present setmana.

—La Junta parroquial de beneficència de Santa Maria del Mar ha publicat l'estat de comptes corresponent al segon semestre del darrer any. Els ingressos ascendeixen a 8.345'76 pessetes, i les despeses a 7.917'26 pessetes.

—El bisbe de Vich ha nomenat consiliari de la Joventut Catòlica d'aquella població el doctor don Pere Molas, doctoral de la Catedral Basílica.

—Ha passat uns quants dies a Catalunya el jove sacerdot d'aquesta diòcesi, mossèn Jaume Roca que presta a Ceuta el servei militar.

—Han rebut el número de «Revista Franciscana de Vich, corresponent al dia 8 del present gener amb un interessant sumari.

—Es prega a les sòcies de la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona, que, tenint dret a rebre la revista «La Unió Catòlica Feminina», no han rebut encara el número corresponent al més actual, facin el favor de comunicar-ho al secretariat que la dita Lliga té establert a la plaça interior de la parroquia de Santa Anna.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na. orlos astanyis i Baris. Demà, a les onze, Passeig de Gràcia, 106. tercer, primera.

FUNERALS

En Joan Cabús i Gracells. Morí el 28 del darrer desembre. Dilluns, a dos quarts d'onze, a Pompeia.

En Josep Escoda i Pujol, ex-alcalde de La Bisbal. Dimarts, a les nou, a la parroquia d'aquella població.

N'Antoni Abella i Benet. Morí el 6 de desembre darrer. Dilluns, a les deu, a Nostra Senyora dels Dolors.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Francesc Gasch i Vila. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

En Lluís Sendra i Neu. Enterrat la tarda d'avui al Cementiri.

Na. Rosa Masllorens i Puig. Enterrada aquest matí al Cementiri Nou.

En Vicens Maria Triadó i Constançó, rector de Sant Antoni Abat i Nostra Senyora dels Angels. Enterrat el matí d'avui.

Els esports

REAL MOTO CLUB DE CATALUNYA

El vinent dilluns, celebrarà el Real Moto Club de Catalunya junta general ordinària. D'acord amb ço que determina l'article 19 dels seus vigents estatuts, per a donar compte de la memòria de l'anterior exercici, estat dels comptes socials i elecció de càrrecs vacants.

La dita reunió està citada per a tres quarts de deu de la nit, de primera convocatória, i a les deu en punt, de segona.

Abans de la Junta general, tindrà lloc el repartiment de premis de la carrera per equips que tingué lloc el dia 19 del proppassat mes de desembre, en la qual obtingueren: Copa d'argent, equip Vermell-blanc. Medalles d'or, equip Blau-blanc. Medalles d'argent, equip Vermell. Medalles d'argent, equip Morat. Medalles de coure, equip Vermell-negre.

PILOTA BASCA

Demà, diumenge, al matí, es jugarà al Frontó Comtal, entre socis de la Reial Societat Sport Basc, el següent partit:

Primer partit, a les onze del matí: Vermells: Balet-Palmada; blaus: Pons (I)-Garcia (M).

Segon partit, a les dotze:

Vermells: Germans Bo; blaus: Ferrer-Mas.

El partit de les dotze, és de concurs per a disputar-se el primer i segon premi.

Recepció de la Victor Català a l'Acadèmia de Bones Lletres

La Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, demà diumenge, a les onze del matí celebrarà solemni recepció per acadèmic numerari de l'eximius escriptor Na Caterina Albert i Paradís (Victor Català).

L'acte tindrà lloc a la sala del Consell de la Universitat literària, llegint la senyora Albert el discurs de reglament.

En nom de l'Acadèmia contestarà don Ernest Molin i Brases.

Excursionisme

El Centre Excursionista «Rodamón», farà demà, la següent excursió: Gavà, Aramprunyà, La Morella, Begues, Torrelles, Turó de Sant Antoni i Sant Boi.

Sortida a les 5'32, per l'estació de França.

El Grup Excursionista «Les Quatre Barres», organitza per a demà, una excursió a Martorell, Abrera, Esparraguera, Collbató, Coyes del Salitre, Monestir de Montserrat, Sant Jeroni, Sant Joan i Monistrol.

Lloc de reunió, a la Plaça de la Barceloneta, a dos quarts de cinc del matí.

L'Esbart «Avant» de la Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, ha organitzat per a demà, d'acord amb l'entitat cultural «Jove Atiantida», una excursió a Sant Cugat i Rubí.

Sortida a les vuit del matí per l'estació dels Ferrocarrils de Catalunya.

El Centre Excursionista «Els Blaus», de la barriada de Sarrià, farà demà, una excursió a Sant Llorenç de Munt.

Lloc de reunió: estació de Sarrià, a les cinc del matí, per tal d'agafar el tren que aquesta hora surt de Barcelona en direcció a Terrassa.

Demà, el Grup Excursionista «Montcau», celebrarà reunió general ordinària, al seu estatge social, Sant Honorat, 7, principal, a les deu del matí, de primera convocatória, i a dos quarts d'onze de segona.

Ens assabenta aquesta entitat, que els nombrosos premis amb que compta per a la cursa Excursionista, a marxa lliure que té organitzada per al dia 28 del corrent, estaran exposats als aparadors de la casa Thonet Germans, del carrer de Pelayo, 40, des de demà passat, dilluns.

Estem assabentats també que la inscripció per a l'esmentada cursa, segueix oberta amb molt d'èxit.

Conferències

La Secció Especial de Fotografia del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, donarà el vinent dimarts, dia 16, a dos quarts d'onze del vespre, una conferència amb projeccions a càrrec d'En Joan Sunyer, referent al Pic d'Aneto (Muntanyes malicades).

A l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques, Portaferrissa, 6, avui i el propi vinent dilluns, a les set del vespre, continuarà el cicle de quinze conferències sobre Física dels Raigs X, que dona En Josep Grau, essent el tema de les properes, el següent:

«Teoria electrònica. El corrent elèctric en els metalls, els electrolits i els gasos. El camp magnètic. Inducció i self-inducció. Les unitats volt, coulomb, ampere, ohm, farad. El

camp elèctric. Les representacions gràfiques del corrent i llur significació.

L'aparellatge per a la producció dels raigs Röntgen. Característiques principals de les instal·lacions de bobina, de contacte rotatori i de transformador sol, per a diagnòstic i per a radioteràpia. Influència en llur rendiment de la forma del corrent.»

La conferència que sobre el tema «El sentiment en la seva relació amb la Pàtria» havia de donar en aquesta Universitat el dia 31 del proppassat mes de desembre la senyora directora de la Normal de Canàries, donya Elpidia Rodríguez, i que es suspengué per recent desgràcia de família, tindrà lloc demà, diumenge, a les onze del matí, al Gabinet de Física de la dita Universitat.

Demà, diumenge, a dos quarts de sis de la tarda, al Centre Moral Instructiu de Gràcia, carrer Ros d'Oiano, 7, don Ramon Albó i Martí, conseller de la Caixa de Pensions, donarà una conferència sobre la importància de la previsió per la dona, especialment dins les organitzacions de caràcter femení. Explicarà a l'ensenyament de la Caixa de Pensions, donarà una conferència sobre la importància de la previsió per la dona, especialment dins les organitzacions de caràcter femení. Explicarà a l'ensenyament de la Caixa de Pensions, donarà una conferència sobre la importància de la previsió per la dona, especialment dins les organitzacions de caràcter femení.

L'Acadèmia Mèdico-Homeopàtica de Barcelona celebrarà sessió científica dilluns vinent, a les deu del vespre, dissertant sobre el tema del doctor Gamissans, els doctors Peiró, Torrent i Vinyals.

Per causes imprevistes no hi serà possible al doctor J. M. Trias de Bes donar dilluns vinent la seva conferència sobre l'autonomia universitària.

S'ajorna aquest acte per al disabte, dia 20, a les set del vespre, al teix lloc que s'anuncià, o sigui a l'Ateneu Barceloní.

Dimarts, dia 16 del corrent, a les tres de la tarda, el doctor don Ramon Turó, director del Laboratori Microbiològic Municipal donarà en els Instituts de Vil·la Joana una conferència pública, sobre els següents interessants problemes: «Crítica de la psicologia experimental».

El millor tren per a assistir a ella, és el que surt de l'Estació de la Plaça de Catalunya, a les 2'20. Es podrà retornar amb el que arriba a Barcelona a les 4'15.

La diada dels Reis

ALS ESCOLAPIS

Abans d'ahir, dijous, va tenir lloc al Saló d'actes del Col·legi dels PP. Escolapis de Sant Antoni, l'acte de donació del «Present dels Reis a l'infant pobre». Va ésser una festa d'un encís i delectança espiritual de les més grans.

Hi va haver parlaments dels Presidents de les Congregacions Calasancianes, senyors Parés i Campabadal, audicions de xilòfons pel nen P. Canonge i acció de gràcies pel M. R. P. Provincial de les Escoles Pies de Catalunya, Cuba i Mèxic.

De Societat

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Maria Daurella Rull per al jove metge En Roman Julià Bonet.

De Madrid ha tornat En Carles Girón i filla.

Es veu molt animat el Teatre Goya amb motiu de l'actuació de la companyia Oliver-Cobena.

FIVE

Anuncis Oficials

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

El Consell d'Administració d'aquesta Companyia ha acordat que en els dies 21 del corrent i següents, a dos quarts d'onze del matí, s'efectuïn els sorteigs de les següents obligacions que s'han d'amortitzar i el reembors de les quals pertany al venciment del primer d'abril de 1923.

Primer. Obligacions de la línia del Nord.

7.551 obligacions de la 1.ª sèrie
2.847 id. de la 2.ª id.

Segon. Obligacions de la línia de Tudela a Bilbao.

239 obligacions de la 1.ª sèrie
566 id. de la 2.ª id.

9 lots de residus de la 2.ª sèrie.

Tercer. Obligacions de la línia d'As-túries, Galícia i León.

876 obligacions de la 1.ª hipoteca,

1.ª sèrie.

330 obligacions de la 1.ª hipoteca,

2.ª sèrie.

467 obligacions de la 2.ª hipoteca,

338 id. de la 3.ª id.

La qual cosa es fa saber per a coneixement dels possessors d'aquesta classe d'obligacions, per si des'egen concórrer als sorteigs, els quals seran públics i tindran lloc els dies assenyalats, en aquesta Cort i a les Oficines del Consell d'Administració de la Companyia, Passeig de Recoletos, núm. 17.

Madrid, 3 de gener de 1923. — El Secretari general de la Companyia, Ventura González.

Anuncia publicat a la «Gaceta» de Madrid el dia 6 de gener de 1923.

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

Agregació de nova fulla de Cupons a les Obligacions d'Osca a França per Canfranc. — Emissió de 1905.

Quedant desproveïdes de cupons, en tallar-se el número 36, corresponent al venciment del primer de febrer pròxim, les obligacions d'Osca a França per Canfranc, es fa avinent als senyors portadors dels ex-pressada data, podran presentar-los a les dependències d'aquesta Companyia que després s'indiquen, amb el fi que els s'gui afegida una nova fulla de cupons, la qual portarà units els números 37, del primer d'agost de 1923; al 72, del primer de febrer de 1941, inclusius.

Els títols s'hauran de presentar acompanyats de la corresponent factura, que els interessats podran demanar a les dependències que es citen, i a canvi d'ells es lliurarà l'opòrtu resguard, el qual es canviarà per les obligacions ja regularitzades a les dates que en el mateix s'indiquen.

Les dependències d'aquesta Companyia, habilitades per a efectuar l'operació a que es refereix aquest anunci, són les següents:

MADRID: Oficina de la Domiciliació de Valors, instal·lada al Palau de la Borsa (Lealtat, 1).

BARCELONA: Oficina de Títols, instal·lada a l'Estació d'aquesta capital.

VALENCIA: Oficina de Títols, instal·lada a l'Estació d'aquesta capital.

VALLADOLID, LEON, SARAGOSSA i SANT SEBASTIA: Oficines de Caixa, instal·lades a les respectives Estacions.

Madrid, 3 de gener de 1923. — El Secretari general de la Companyia, Ventura González.

Anuncia publicat a la «Gaceta» de Madrid el dia 6 de gener de 1923.

Sardanes

PER A DEMA

Matí, a les onze. — Organitzada per l'Agrupació Sardanista Barcelona tindrà lloc una audició de sardanes, a la plaça de Catalunya, a càrrec de la notable còpia La Municipal Olotina.

El Foment Sardanístic de Sant Martí celebrarà una audició de sardanes, a càrrec de la còpia Barcino, a la plaça d'En Valenti Almirall.

El Grup Sardanístic Nou Escalot donarà una audició de sardanes al Passeig de la Duana, davant de l'estació de França. Còpia La Principal, de Perelada.

La còpia Catalunya donarà una audició de sardanes al carrer de Martí Molins (Sagrera). L'audició és organitzada pel Foment Sardanístic Andreuenc.

Tarda, a les cinc. — A la plaça de l'Angel. Audició de sardanes, a càrrec de la còpia La Municipal Olotina, organitzada per l'Agrupació sardanista Barcelona.

Al Centre Moral del Poble Nou, la còpia La Principal, de Perelada, hi donarà una audició de sardanes.

Nit, a les deu. — La notable còpia empordanesa La Principal, de Perelada, donarà una escollida audició de sardanes al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Al bar «Pàtria» hi donarà una escollida audició de sardanes la còpia La Municipal Olotina.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates

Notes del Municipi

NOVA ALINIACIO

Al Negociat d'Urbanització i Reforma està exposat el projecte de noves aliniacions del Torrent de Companya (Sant Andreu), entre el carrer del Nord i el carrer de Sant Andreu.

VENDA DE PARCEL·LES DE TERRENY SOBRIANT DE VIA PUBLICA

L'Ajuntament, en Consistori del 27 de desembre, acordà:

Primer.—Que s'aprovi la valoració i planol de les parcel·les procedents de les noves aliniacions de la Rambla de Santa Eulàlia, avui Passeig de Fabra i Puig, que afronten amb la façana posterior de les cases que es dirà, els documents de les quals foren formulats el 27 de juny darrer per l'arquitecte encarregat del Grup segon de la Secció primera de l'Oficina dels serveis Tècnics i completats per informe que en 18 dels corrents emet l'arquitecte en cap de la Secció vuitena de la pròpia oficina, de quals documents en resulta que les parcel·les esmentades tenen la següent extensió, límits i preu: parcel·la tocant amb les cases números 58 i 60 del carrer de Burriana, assenyalada en el planol referit amb les lletres A. B. C. D. A., confinant al Nord amb les expressades cases, propietat de donya Rosa Prat, a les quals ha d'agregar-se al Sud amb el Passeig de Fabra i Puig, a l'Est, amb la parcel·la de la mateixa procedència, que correspon a les cases números 62 i 64 del carrer de Burriana, i a l'Oest, amb la parcel·la adjudicada a don Jaume Nadal; té una cabuda de 84 metres, 11 centímetres quadrats, que, al preu unitari de 26'47 pessetes, té un valor de 2.220'39 pessetes; una altra parcel·la, afrontant amb les cases números 62 i 64 del mateix carrer, assenyalada en el planol esmentat amb les lletres B. C. F. E. B., limitant al Nord, amb la finca a la qual ha d'agregar-se propietat de don Tomàs Rigual, al Sud, amb el Passeig de Fabra i Puig; a l'Est, amb la parcel·la de la mateixa procedència, que correspon a les cases números 66 i 68 del carrer de Burriana, i a l'Oest, amb la parcel·la que cal ajuntar a les cases números 58 i 60 del mateix carrer; té una cabuda de 93'22 metres quadrats, que, al mateix preu unitari, té un valor de 2.467'53 pessetes. Una altra parcel·la, afrontant amb les cases números 66 i 68 del mateix carrer, assenyalada en el planol referit amb les lletres E. F. H. G., limitant al Nord amb la finca a la qual ha d'agregar-se propietat dels hereus de D. Coloma Gaig, al Sud, amb el Passeig de Fabra i Puig; a l'Est, amb la parcel·la d'igual procedència, que correspon a les cases números 70 i 72 del carrer de Burriana, i a l'Oest, amb la parcel·la que cal ajuntar a les cases números 62 i 64 del mateix carrer; té una cabuda de 75'35 metres quadrats, que al mateix preu unitari, té un valor de 1.994'51 pessetes. Una altra parcel·la afrontant amb les cases números 70 i 72 del mateix carrer, assenyalada en el planol al·ludit amb les lletres G. H. J. I. G., confinant al N. amb la finca a la qual ha d'agregar-se propietat de don Agustí Coll; al S., amb el Passeig de Fabra i Puig; a l'E., amb la parcel·la d'igual proce-

dència, que correspon a la casa número 74 del carrer de Burriana, i a l'O., amb la parcel·la que s'ha d'agregar a les cases números 66 i 68 del mateix carrer; té una cabuda de 72'28 metres quadrats, que al mateix preu unitari donen un valor de 1.913'25 pessetes. Una altra parcel·la confinant amb la casa núm. 74 del mateix carrer, assenyalada en el planol referit amb les lletres J. L. K. L., limitant al N. amb la finca a la qual ha d'agregar-se, propietat de don Andreu Barrabeg, al S., amb el passeig de Fabra i Puig; a l'E., amb la parcel·la d'igual procedència que correspon a la casa número 76 del carrer de Burriana, i a l'O., amb la parcel·la que s'ha d'ajuntar a les cases números 70 i 72 del mateix carrer; té una cabuda de 41'69 metres quadrats, que al mateix preu unitari, pugen a un valor de 1.103'53 pessetes. Una altra parcel·la, afrontant amb la casa número 76 del mateix carrer, assenyalada en el planol esmentat amb les lletres K. L. N. M. K., limitant al N. amb la finca a la qual ha d'agregar-se, propietat de don Frederic Oliver; al S., amb el passeig de Fabra i Puig; a l'E., amb la parcel·la d'igual procedència, que correspon a la casa número 78 del carrer de Burriana, i a l'O., amb la parcel·la que cal unir a la casa núm. 74 del mateix carrer; té una cabuda de 40'50 metres quadrats, que al mateix preu unitari, donen un valor de 1.072'03 pessetes. Una altra parcel·la afrontant amb la casa número 78 del mateix carrer, assenyalada en el planol esmentat, amb les lletres M. P. O. M., limitant al N. amb la finca a la qual ha d'agregar-se, propietat dels hereus de Costa; al S., amb el passeig de Fabra i Puig; a l'E., amb la parcel·la d'igual procedència, que correspon a la casa número 71 del carrer dels Afores, i a l'O., amb la parcel·la que s'ha d'unir a la casa número 78 del carrer de Burriana; té una cabuda de 9'38 metres quadrats, que al mateix preu unitari donen un valor de 247'75 pessetes. Una altra parcel·la, afrontant amb la casa número 77 del carrer dels Afores, assenyalada en el planol esmentat amb les lletres O. P. R. Q. O., limitant al N. amb la finca a la qual s'ha d'agregar, propietat de don Joan Gou; al S., amb el passeig de Fabra i Puig; a l'E., amb la parcel·la de la mateixa procedència que correspon a la casa de don Pere Riera, i a l'O., amb la parcel·la que cal ajuntar a la casa número 78 del carrer de Burriana; té una cabuda de 27'87 metres quadrats, que al mateix preu unitari, donen un valor de 737'71 pessetes. Una altra parcel·la, afrontant amb la casa i terrenys de don Pere Riera, al carrer de Santa Coloma, assenyalada en el planol referit amb les lletres Q. R. U. T. S. Q., limitant al N. amb la finca a la que ha d'agregar-se, propietat de don Pere Riera; al S., amb el passeig de Fabra i Puig; a l'Est, amb el carrer de Santa Coloma i per l'O., amb la parcel·la d'igual procedència que ha d'unir-se a la casa número 71 del carrer dels Afores; té una cabuda de 63 metres quadrats, que al mateix valor unitari tenen un valor de 1.667'61 pessetes. Segon.—Que s'incori expedient de declaració de sobrant de via pública de les parcel·les al·ludides, anunciant-ho al B. O., perquè, en el terme de 30 dies, puguin formular les reclama-

cions que creguin pertinents tots els que s'hi considerin amb dret.

Tercer.—Anunciar aixímateix la petició formulada per don Josep Vidal, com a representant legal de la seva esposa, donya Roca Prat; per don Josep Rubió i Romeu, com a mandatari de don Tomàs Rigual; per don Lluís Marín, en representació de la seva esposa, cohereu de donya Coloma Gaig; per donya Concepció Coll; per don Andreu Barrabeg; per don Frederic Oliver; per donya Montserrat Costa i Cerdà, en nom propi i en interès dels altres cohereus Costa; per don Joan Gou i per don J. Riera, per ordre del seu pare don Pere, perquè, respectivament li siguin engegades les parcel·les al·ludides, estenent-se a les dites peticions l'anunci i termini a què es refereix l'extrem precedent.

Es poden formular reclamacions al Negociat d'Urbanització i Reforma.

URBANITZACIO DELS TERRENYS DE CAN BARO

La Comissió de Foment proposa a l'aprovació de l'Ajuntament que de conformitat amb la ponència de relació i numeració de carrers s'acordi que els carrers núms. 3, 5, 6 i 7 de la urbanització de Can Baró, s'anomenin respectivament d'ara endavant, de Pasteur, de Polònia, de França i de Praga; que el carrer Verd de la barriada de Font d'En Fargas, s'anomeni d'ara endavant, de Pedrell; que els carrers de la Font Castellana i de Dos Rius, que formen una sola via, es designin amb el nom únic d'Avinguda de la Verge del Montserrat; que els carrers de Cavite, Gramófon i Telefon de la barriada del Guinardó, s'anomenin respectivament de Florència, de Genova i de Varsòvia; que el carrer de Maryland s'anomeni de Porrera.

PROPOSICIONS EN EL CONCURS DE LES DUES NAUS DE L'ESCORXADOR

Ahir acabà el termini de presentació de proposicions per a construir dues naus provisionals a l'Escurxador general per a la matança de xais i porcs, havent estat presentats cinc plecs.

MORTALITAT DE BARCELONA

Durant el passat any de 1922 han ocorregut en aquesta ciutat 16.727 defuncions que resulten a raó de 45 per dia. Calculant la població de Barcelona en 800.000 habitants resultaria una mortalitat del 20'91 per 1000.

DELEGACIONS

L'alcalde ha delegat la seva representació al regidor senyor Nadal per a la sessió que celebrara la Reial Acadèmia de Bones Lletres al Saló del Consell de la Universitat demà, diumenge, per a la recepció de l'acadèmic electe donya Catalina Albert i en el tinent d'alcalde senyor Matons per a la festa anyal que celebrara també demà, la Quilota de Salut L'Aliança.

L'HORA D'ACABAR ELS ESPECTACLES

Han informat la Junta local de Reformes Socials pronunciant-se perquè els espectacles de nit siguin de nou a dotze el Foment del Treball Nacional, la Cambra de Comerç francesa i l'Ateneu Nacionalista Verdader.

Per l'ensenyament català

Per delegació del Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, el conseller senyor Alà, estiguer el passat dimarts a l'estació a donar comiat a l'eminent violoncellista N. Antoni Sala, qui el passat diumenge donà un concert a profit de la dita Associació, que en l'expressió marxà cap a Berlín, on ha de començar una sèrie d'excursions artístiques per les principals capitals de Germania.

El president del Centre Nacionalista Català, de Nova York, En Jaume Jurnet, va honorar amb la presència del darrer Consell Directiu de la Protectora, havent portat una salutació ben efectiva dels catalans residents a aquella República.

El Consell Directiu de la Protectora ha enviat una calorosa felicitació a En Francesc Sans, pel seu noble gest de pagar la constitució d'un edifici per a les Escoles Catòliques per a fills d'obrers, havent-li recomanat, a l'ensenyament, que gestioni perquè l'ensenyament a les dites escoles sigui a base catalana. Per a felicitar-ho, se'ls concedeix un lot de llibres.

La Setmana de Lisboa

L'hora present. — La crisi.

La lliura esterlina arribà a cotitzar-se aquests dies a 110 escuts, i si, com s'afirma, al govern, — no importa quina, — li cal adquirir-ne per a alguns encàrrecs exteriors inajornables és probable que l'escut baixi encara més.

Això vol dir que la situació està ben lluny d'ésser tranquil·la, perquè a més de l'agreujament econòmic que aquest fet naturalment representa, hi ha, per damunt d'això, la complicació tenebrosa de la vida, ja prou aflictiva, de moltíssimes classes socials, dignes sens dubte d'una sort millor.

La realitat és, doncs, prou fosca per a justificar les paraules anunciades, gairebé insuficients.

L'espantable certesa comença a dibuixar-se amb precisió, amb una claredat que fa esgarriar els més coratjosos. Demès, tots nosaltres hem suportat ja aquests sotracos, capaçs de rovellar la raó i la confiança dels que fan de l'optimisme un permanent estat de consciència.

No obstant, en les esferes polítiques els esperits semblen ben disposats, somrients fins a la follia. Es diverteixen i procuren divertir el país el qual roman indiferent a llurs malabarismes i al decurs de la farsa en què tots comencen a ésser intèrprets de primera fila.

No és a aquests o aquells a qui hem d'atribuir exclusivament les responsabilitats que necessàriament pertanyen a tots. A la majoria parlamentària n'hi pertoca una bona part, perquè, essent majoria, consentí en semblar que no ho és i autoritzà el cop de les oposicions—elegint per a la presidència de la Cambra dels diputats una candidatura dels adversaris; a les oposicions els en toca una part corresponent, puix que no resistiren a una aventura política que té la seva tessitura de comèdia si no fos més aviat un drama que voreja les primeres escenes de la tragèdia.

Combinant-se per aquesta aventura electoral, les oposicions crearen una

crisi en la qual l'inèditisme dels detalls resulta ben clar i les conseqüències apareixen ben malestrugues. Pot haver en això una gran dosi d'inconsciència; al país tant mateix, li semblarà que es dolentia.

Es possible que les oposicions no hagin pensat prèviament el lamentable resultat de llur actitud. En incontestable, doncs, que la realitat entem pels ulls dels menys previdents.

Les oposicions no tenen, en l'opinió ambiental, qui les empari, en el Parlament, llur força és tan mimsa que, un govern propi, només amb la tolerància de la majoria podria presentar-se als «tombos».

Demès, ascendint al poder, s'encendria, immediatament, la foguera d'odis i de violències, la intensitat de la qual encara ens consterna, i un govern de majories no és fàcil constituir-lo, perquè no tindria la confiança del president de la Cambra.

Un govern de concentració de desenes parlamentàries? L'experiència ha estat feta a bastament i els seus inconvenients són palpables. Per a la resta, el bloc de les oposicions, engendrat a correcció, artíficisament, no ofereix garanties d'homogeneïtat ni probabilitat de consistència. És un arranjament descensat!

Un govern de majoria? En la reunió dels parlamentaris democràtics, realitzada aquests dies, fou plantejada clarament la qüestió pel senyor Freixa: del moment en què les oposicions dominen fins al punt de dirigir els treballs parlamentaris, és a elles, naturalment, que s'imposa la tasca de governar.

«Situació incomprensible», «política paradoxal», «carreró sense sortida», «bico d'obra», «trafic»—són, avui en dia, expressions que volen caracteritzar l'actual crisi ministerial i que corren de boca en boca.

Gener, 1923.

Institut Municipal de Beneficència

Serveis prestats durant el mes de desembre, per l'Institut Municipal de Beneficència:

Als 13 Dispensaris mèdico-quirúrgics.—Ferits auxiliats, 814; operacions practicades, 128; visites gratuïtes als locals, 11.296; visites urgents a domicili, 287; reconeixements a persones, 482; reconeixements a persones alienades, 65; certificacions i informes, 874; auxilis a alcoholitzats, 58; vacunacions, 982; serveis diversos, 235.

Als dispensaris d'especialitats.—Oftalmologia: visites practicades, 1.912; operacions, 28.—Otorinolaringologia: visites practicades, 857; operacions, 14.—Vies urinàries: visites practicades, 917; operacions, 8.—De Puericultura: nens visitats, 615; vacunacions, 86.—Ginecologia: Malalties visitades, 192; operacions, 9.—Tolcologia: embarassades assistides, 359; parts assistits, 105; vacunacions, 113.—Odontologia: Inspeccions a les escoles nacionals, 1.544; operacions fetes, 107.

A l'Asil Municipal del Parc.—Visites a malalts i alienats, 1.781; operacions, 3; vacunacions, 7.

Al Laboratori d'Anàlisis clínics.—Anàlisis de llet de vaques, 996; anàlisis d'orina, 366; anàlisis de sang, 14; anàlisis de llet de dona, 1; anàlisis de secrecions, 3.

A l'Ambulància Sanitària.—Ferits traslladats, 47; malalts traslladats, 75; morts traslladats al Dipòsit judicial, 46.

SUBHASTA

S'assenyala el dia primer de febrer vinent, a les onze hores, per a la celebració de la primera subhasta de les obres de construcció de la carretera de Pobla de Clérvois a la de Reus a Fraga, que tindrà lloc al Palau de la Generalitat, i simultàniament a la Diputació provincial de Lleida.

El pressupost de contracte importa 592.457'23 pessetes, ascendint a 29.622'86 pessetes la fiança provisional que hauran de constituir els licitadors per a pendre part a la subhasta. El termini d'execució dels treballs és de vint-i-quatre mesos.

El projecte, plec de condicions, model de proposició i disposicions relatives a la forma de presentació es trobaran de manifest al Negociat de Carreteres, camins i ponts de la Mancomunitat de Catalunya, i a la Diputació de Lleida, tots els dies feiners, a hores hàbils d'oficina.

Les proposicions, redactades d'acord amb el model que figura en l'expedient, i esteses en paper segellat de la classe octava, reintegrat amb una pòlissa d'una pesseta de la Mancomunitat, hauran de presentar-se al Negociat de Carreteres, camins i ponts, tots els dies feiners, de deu a dotze del matí.

Agafat per un tren

A l'estació d'Agullar de Saganra, en intentar pujar al tren Josep Maria Sanmiquel, de 32 anys, fou agafat per un tren de mercaderies, ferint-lo greument.

Amb el mateix furgó fou portat a Manresa.

BIBLIOTECA LITERARIA

ENEIDA

VIRGILI

Traducció Mn. Llorenç Ribet

2 volums

Preu: 2'50 Ptes. volum

LA TORMENTA

ha arribat

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 12

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Cullera», de Gandia, amb càrrega general.
Vapor alemany «Portofino», d'Hamburg, amb càrrega general i 3 passatgers.
Veler francès «Gaillard», d'Oran, amb carbó.
Pallebot espanyol «Solgull», de Palma, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Sac», de Huelva, amb mineral.
Vapor espanyol «Balear», d'Eivissa, amb càrrega general i 11 passatgers.
Vapor noruec «Inbur», de Reclavice, amb bacallà.
Vapor italià «Re Vittorio», de Buenos Aires i escales, amb càrrega general i trànsit i passatges.
Vapor espanyol «Mercedes», d'Avilés, amb carbó.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pallebot espanyol Joven Paquitos, amb càrrega general, cap a Palamós.
Pallebot espanyol «Llobregat», amb càrrega general, cap a Palma.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Ampurdanés», amb càrrega general, cap a Roses i escales.
Vapor espanyol «Núria», en llast, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Eivissa.
Vapor espanyol «Arantzazu», en llast, cap a Cartagena.
Vapor italià «Emilia», de trànsit, cap a Venècia.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor italià «Re Vittorio», de trànsit, cap a Gènova.

AJUNS

Dia 13 de gener de 1923.
(Informació de la casa J. Espinàs, de Barcelona)
Superfosfat d'os de mig a 1 per 100 azot i 18/20 d'àcid fosfòric, a 15 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.
Superfosfat de calc mineral 18/20 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 13 pessetes els 100 quilos, sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 16/18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 13/15

per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.

Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot, a 58 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa 15/16 per 100 azot, a 42 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 37 pessetes els 100 quilos.
Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica còrnia natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 àcid fosfòric, a 38 pessetes els 100 quilos.
Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100 azot, a 25 pessetes el sac de 70 quilos.
Farina fosfatada d'ossos per aliment de bestiar, a 50 pessetes els 50 quilos.
Sofre «Extra fl», a 14 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre sublimat (flor), a 25 pessetes el sac de 50 quilos.
Sofre precipitat (gris), a 9 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre en terròs, a 30 pessetes els 100 quilos.
Sofre en canó, a 45 pessetes els 100 quilos.

COLONIALS

Dia 13 de gener de 1923.
Sucres. — Sense arribades i bastant encalmades les operacions d'aquest article, donen la sensació de fluïdesa en els preus, en els quals no han sofert per al consum variació notable, cotitzant-se com segueix:
Mel, de 156 a 158 pessetes els 100 quilos.
Terçat, de 165 a 167 pessetes.
Centrifug de remolatxa, de 158 a 160 pessetes.
Centrifuga de Cuba, de 168 a 170 pessetes.
Blanc de Java, de 166 a 168 pessetes.
Blanquets, de 170 a 172 pessetes.
Blanc de primera refinats, de 172 a 175 pessetes.
Terròs P. G. d'Aragó, de 176 a 178 pessetes.
Terròs P. G. d'Andalusia, de 183 a 185 pessetes.
Piló en pans, de 188 a 190 pessetes.
Tallat, de 200 a 207 pessetes.
Cafès. — Segueixen, amb normalitat, les arribades d'algunes procedències, però els preus no han sofert variació, malgrat la fermesa que hi ha en els mercats d'origen, podent-se

BORSA DE BARCELONA

13 de gener de 1923

Cotització única del Del Regi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords a 70'51 a 70'40 i d'Alacants a 70'45.

A la tarda, a la Casa Llotja. Es fa de Nords de 70'51 a 70'40 i a 70'50, Alacants de 70'60 a 70'50 i a 71'00, Càceres variable a 34'40, Colòmbia de 66'00 a 66'25 i a 66'15, Algíes a 108'00, i Dockers de 18'25 a 18'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no cotitzats encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7% a 1921, a 100'25 i 100'00.
Barcelona Traction and Light Power 7% a 1921, a 100'00.
Barcelonesa de Navegació 6% a 1914 i 1910'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% a 1910'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Valors	Valors	Valors
París, 100 francs, publicat, 4 35	Tres v. febrer 1923 A 103'45	Segovia, 73'5	Bonob 8% a 93'00
Londres, 100 publicat, 29 82	v. octubre 1923 A 102'50	Almudena, 78'25	Prod. Forcas M. 8'00
Berlin, 100 publicat, 8 09	v. 1923 B 102'15	Almudena, 48'00	Reg. Llevant 8'00
Vienna, 100 publicat, 0 015	C. de Rm. 5%, 89'15	Sant Joan, 83'30	Imp. Amer. d'E. 8'00
Roma, 100 publicat, 3 61	Ajuntaments i Diputacions	Alella, 82'25	Bono 8% a 93'00
Gènova, 100 publicat, 0 000	Municipi 1900 1'00	Casa F., 77'5	
Zurich, 100 publicat, 120 00	1904 77'75	Alacant 1'00	
Nova York, 100 publicat, 6 37	1905 77'75	A. 81'00	
Corones sueques, 100 publicat, 953 50	1906 A 70'5	A. 76'50	
Corones sueques, 100 publicat, 153 15	1906 B 70'5	C. 68'50	
	1907 C 70'5	D. 68'50	
	1908 D 70'5	E. 68'50	
	1909 E 70'5	F. 68'50	
	1910 F 70'5	G. 68'50	
	1911 G 70'5	H. 68'50	
	1912 H 70'5	I. 68'50	
	1913 I 70'5	J. 68'50	
	1914 J 70'5	K. 68'50	
	1915 K 70'5	L. 68'50	
	1916 L 70'5	M. 68'50	
	1917 M 70'5	N. 68'50	
	1918 N 70'5	O. 68'50	
	1919 O 70'5	P. 68'50	
	1920 P 70'5	Q. 68'50	
	1921 Q 70'5	R. 68'50	
	1922 R 70'5	S. 68'50	
	1923 S 70'5	T. 68'50	
	1924 T 70'5	U. 68'50	
	1925 U 70'5	V. 68'50	
	1926 V 70'5	W. 68'50	
	1927 W 70'5	X. 68'50	
	1928 X 70'5	Y. 68'50	
	1929 Y 70'5	Z. 68'50	
	1930 Z 70'5		

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Terçer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponibile . . .	15.28	00.00	15.60	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	14.85	15.02	15.10	00.00		00.00
Març	14.67	14.85	14.90	00.00		00.00
Maig	14.47	14.63	14.69	00.00		00.00
Juliol	14.25	14.40	14.46	00.00		00.00
Octubre	13.41	13.53	13.59	00.00		00.00

Alexandria	Febrer	Abril	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs, Ashmouni	28.35	28.60	Març . .	16.67	00.00	00.00
			Maig . .	16.69	00.00	00.00
Sakellariadis	32.45	33.45				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponibile . . .	27.20	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	25.95	27.30	00.00	00.00
Març	27.23	27.37	00.00	00.00
Maig	27.40	27.52	00.00	00.00
Juliol	27.09	27.28	00.00	00.00
Octubre	25.39	25.58	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponibile . . .	27.00	00.00		00.00
Futurs:				
Gener	26.92	00.00	00.00	00.00
Març	26.92	00.00	00.00	00.00
Maig	26.94	00.00	00.00	00.00
Juliol	26.72	00.00	00.00	00.00
Octubre	24.95	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 12 de gener de 1923.

cotitzar per al consum com segueix:
Moka legitim, de 610 a 620 pessetes els 100 quilos.
Semi-Moka Harrar i Africans, de 580 a 590 pessetes.
Puerto Rico Caracolillo, de 600 a 610 pessetes.
Puerto Rico Yauco especial, de 585 a 595 pessetes.
Puerto Rico Yauco superior, de 570 a 580 pessetes.
Puerto Rico Hisenda, de 540 a 550 pessetes.
Caracas, Costa Rica i semblants, de 550 a 560 pessetes.
Trillats extra, de 515 a 525 pessetes.
Puerto Cabello i cordents, de 210 a 220 pessetes.
Palembang, de 470 a 480 pessetes.
Cacaus. — Alguns de les principals cases de Fernando Pó ha canviat els seus consignataris, per no estar conformes amb l'actuació del Sindicat de receptors, la gestió del qual no fou molt encertada, com van demostrar darrerament, augmentant els preus del cacau aquí, mentre baixava en tots els altres mercats, amb la qual cosa van formar un corrent d'opinió del tot contrària a l'esmentat consorci, i per això han acordat dissoldre'l, amb això, trobar-se els compradors amb algunes existències, i essent aquests mesos els de les fortes arribades, s'ha produït una baixa en els preus del cacau de Fernando Pó.
Els mercats acuten alguna reacció en les seves cotitzacions, indicant-se per al consum els següents preus:
Guayaquil Arriba, de 370 a 380 pessetes els 100 quilos.
Guayaquil Balao, de 355 a 365 pessetes.
Fernando Pó de primera, de 320 a 330 pessetes.
Fernando Pó de segona, de 310 a 320 pessetes.
Fernando Pó de tercera, de 300 a 310 pessetes.

Fernando Pó de quarta, de 230 a 240 pessetes.
Caracas de primera, de 485 a 495 pessetes.
Caracas de segona, de 430 a 440 pessetes.
Canyelles. — Cellan extra, a 7'80 pessetes el quilo.
Idem número 1, a 6'90 pessetes.
Idem número 2, a 6'55 pessetes.
Idem número 3, a 6'30 pessetes.
Idem número 4, a 6'10 pessetes.
Xina, a 5'50 pessetes.
Rasures de Cellan, a 4'40 pessetes.
Pabres. — Singapore blanc, a 6'60 pessetes el quilo.
Idem negre, a 5'80 pessetes.
Penang i Tallicherry, a 5'75 pessetes.
Tahase o Jamaica, a 5'70 pessetes.
Clavells espècies. — Classe superior, a 8'30 pessetes el quilo.
De-Hat, a 4'15 pessetes.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Banc de Catalunya

Barcelona
Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Cren Coberta, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 148.
N.º 3: Salmorón, 111.

Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca

Apartat de Correus: 563
Direcció telegràfica:

CATALONIABANK

Banco Español de Crédito

Capital Ptas. 50 milions
Rambla d'Estudis, 14

Interessos que abona en
Compte Corrent:

A la vista 3 per % anyal.
A tres mesos 3 1/2 per %
A sis mesos 4 per %
A un any 4 1/2 per %

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.
També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de dret a Paric Lujan.
A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.
A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mifana, 7 i 9.
A PERPINYA: Francesc Comellas.
A PORT-BOU: Jaume Subirana.
A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11.
A LISBOA: «Tabacaria Restauradora» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 148.
A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloira, quiosc del Born.
A OPORTO: Rua Santa Catarina, 58.
A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.
A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).
A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).
A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

CLASSE DE CUINA POPULAR

Dies feiners de 8 a 9 del matí

Llista de la setmana:
Dilluns. — Arròs a l'americana.
Dimarts. — Filet de rap a l'Orly.
Dimecres. — Perdu a la vinagreta.
Dijous. — Ensalada a la russa.
Divendres. — Farcit d'escarofes en conserva i salsa de tomàquet.
Dissabte. — Pastel sultana.
Poden assistir a aquestes lliçons totes les que els interessi, tant si són com no sòcies de l'Institut, satisfent 0'25 ptes. per un tiquet que se'ls expedirà abans d'entrar a classe.

LLIBRES NOUS

Josep Lluís Conesa, ha escrit un «Novísimo Tratado de Jabonería» teórico-práctico. I explica clarament en què consisteix el negoci. Útils necessaris per a la completa instal·lació d'una fàbrica. Manera de preparar els lleixos de sosa caústica, carbonat de sosa i comú. Fórmules i materials necessaris per a la fabricació dels sabons extra: blanc finíssim llis, vermell pal·lid, blanc elaborat amb turbis d'oli d'oliva. Per al tocador: rosa perfumat i blanc d'ametlles amargues, i, per últim, la manera de convertir els sabons extres en segones qualitats.

El llibre és útil a les persones treballadores i intel·ligents que per disposar de molt poc o de cap capital, no s'han atrevit a desenvolupar-se per si sols en la lluita de la vida, donant-los a entendre que la implantació i explotació d'una fàbrica de sabó sense grans pretensions no necessita grans capitals pel senzill dels seus utilitats de fàbrica i maquinària necessàries.

De venda a totes les llibreries i a la Casa Editorial, Bailly-Baillière, Núñez de Balboa, 21. Apartat 56, al preu de 2'50 pessetes rústica i 3 pessetes encuadernat; a províncies 50 centims més per a despeses de franquig i certificat.

Musicals

El cèlebre pianista alemany Albert Hufeldt ens prega que fem constar que, tenint adquirit compromís per a actuar a la Sala Aelion, s'ha vist sorprès amb l'anunci d'una altra sala de concerts, en el qual figura el seu nom com artista que ha de pendre part en un concert per a demà, essent així que no hi ha prestat el seu assentiment per raons de delicadesa fàcils de comprendre.

L'orquestra «Unió Artística» d'aquesta ciutat ha estat contractada per al dia 17, al Prat del Llobregat; 30 i 31, a Soses (Lleida), per a efectuar els programes de balls i concerts que s'han de celebrar amb motiu d'èsser la festa major.

Publicacions rebudes

«La Mainada». Número corresponent a la present setmana, amb un text molt escalent per al seu gentil públic. Com a suplement publica «Les peripècies de Roma Kalina».

«Garba». Revista literària de Sabadell. Hem rebut el darrer número d'aquesta interessant revista que publica a Sabadell el nostre bon amic mossèn Josep Cardona, amb la col·laboració dels més valuosos elements literaris i artístics de la industrial ciutat. Avui per avui, «Garba» pot comptar-se entre el nombre de les més belles revistes catalanes, tant per la seva pulcra presentació com pel seu text, quasi sempre selecte i exquisit. És una obra ben meritòria la de la publicació d'una revista d'aquesta mena, sobretot quan es fa amb la cura que saben fer-ho els nostres companys de Sabadell. Els números dedicats a la música i a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana són d'aquells que poden considerar-se com treballs definitius en el seu gènere i que honoren de debò els que saben realitzar-los.

De seguir pel camí emprès a través de la gentil revista, serà possible treballar totes les manifestacions intel·lectuals de la capital del Vallès que sempre figura entre les primeres que es manifesten a la vida espiritual.

«Garba» es ven a Barcelona a les llibreries Pla, Subirana i Poliglola.

CALENDARI:

«Basa i Pagès». D'aquesta casa manufacturadora d'articles gràfics de reclam hem rebut dos calendaris: l'un de tons vius amb escenes catalanes i un altre molt elegant de bloc diari gros.

D'espectacles

Estrena de «La fidelitat d'Elenas»

L'estrena de la producció d'En Milla Raurell, «La fidelitat d'Elenas», que farà demà, diumenge, a l'Auditori de Gràcia la companyia de la emigrant actriu Mercè Nicolau, ha despertat, com era d'esperar, una viva expectació entre els intel·lectuals catalans.

Els assaigs d'aquesta comèdia d'En Milla Raurell han aplegat distingits crítics i literats, tots els quals auguren per al seu autor, un bon èxit.

Amb les funcions de demà, dona a la temporada de la companyia Ortas. El dilluns començarà la temporada de varietats, tenint per base el transformista Frégoli i la xamona Pilar Alonso, la creadora de la cançoneta catalana de «Les caramelles».

La Societat Professional de Cambrers de Barcelona del Sindicat Lliure, celebrarà a la Bohèmia Modernista el seu acostumat ball de disfresses, el dia 23 del corrent, a benefici de la seva Germàndat.

Per a l'esmentat ball es concediran deu valuosos premis, present de cases comercials de Barcelona.

Per a lloges i invitacions, al local social del carrer de Ponent, 64, principal.

El ballet sobre gel

Es celebrà ahir a la nit al Teatre del Tivoli la inauguració del nou espectacle del ballet sobre gel.

Hi assistí nombros públic, fent-hi acte de presència les autoritats de Barcelona.

L'espectacle agradà, obtenint «La Charlotte» i altres artistes, foris aplaudiments.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 34 de propietat i abonament. A un quart de nou. Darrera representació de l'òpera de R. Wagner, **ELS MESTRES CANTAIRES**. — Demà, tarda: **MADAMA BUTTERFLY**. — Dimarts: Repetició de l'òpera de Mozart, **LES NOCES DE FIGARO**. — Dijous, 18: Presentació del divo tenor **CARLO HACKET**.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Tels. 5125 i 4736 A

AVUI, DISSABTE, Nit, a les deu

PENULTIM DIA

de la gran revista

CRI-CRI

Demà, diumenge.

Ultimes representacions

de

CRI-CRI

Comiat de la Companyia

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Aquest vespre. Funció extraordinària, organitzada per la Il·ludida Tertúlia Catalana, fora d'abonament: **EL PAQUEBOT «TENACITY»**; i **CIVILITZATS, TAN-MATEIX**. — Demà, tarda, a les tres: **ELS PASTORETS** o **L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS**, amb l'arribada dels Sants Reis d'Orient, **GASPAR, MELCIOR i BALTASAR**, els quals obsequiaran amb presents els nens i nenes assistents a l'espectacle. A dos quarts de sis: La famosa obra d'En Frederic Soler, **LA CREU DE LA MÀSIA**, formidable triomf de la Companyia, i la divertida comèdia **L'ESPERT DE LA CUNYADA**. Nit: **LA CREU DE LA MÀSIA** i **LA CASAMENTERA**. — Dilluns: tercera vetllada de Teatre Selecte: **SANTS I DIABLES**, de Pous i Pagès. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Grandioses funcions per a avui, dissabte, a les deu de la nit, de

LA CHARLOTTE

amb el seu grandios

BALLET SOBRE GEL

pels reis del patinatge: **LA CHARLOTTE-KRECKOW**. Demà, diumenge, i passat demà, dilluns tarda, i nit, grans funcions pels

REIS DEL PATI

Es despatxa a Comptaduria

Teatre de Novetats

Avui, dissabte, nit, a les deu: Cinquena i sisena representació del **Novíssim espectacular d'èxit mundial l'òpera cinematogràfica sistema NOTO-FILM**, de Berlín, en 5 actes **MISS VENUS**

dirigida per l'autor de la famosa partitura,

Mtre. **HANS AILBOUT**

adaptació espanyola, cantada per notables artistes lírics. Chof general. Nòrdica orquestra, sota la direcció del mestre Font.

TOTS ELS NUMEROS DE MUSICA I GRANDIOSOS FINALS D'ACTE SON OVACIONATS. CANTABLES DE MODA EN TOTA EUROPA. GRANS BALLABLES. IL·LUSIO PERFECTA. — Tots els dies, dues representacions: Tarda, a les cinc; i nit, a les deu.

NOTA IMPORTANT: La naturalesa de l'espectacle impedeix satisfer la natural insistència del públic, demanant la repetició d'alguns números musicals. — **UNA ALTRA**: Després dels segon i quart actes, intermedis de 15 minuts. — **PREUS**: Entrada general, una pesseta. — Es despatxa a Comptaduria.

Tarda: Butaca amb entrada, **DUES PESSETES**. Nit: Butaca amb entrada, pessetes 2'50.

Aviat: Estrena de l'òpera cinematogràfica

LA PROHIBICION DEL BESO

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS : : LEONIS : : CALLEJO

Avui, dissabte, penúltim dia de la Temporada. Grandiosos programes. Tarda, a les cinc: El divertit entremès **EL CAPRICHITO**. La bonica sarsuela en un acte, dividit en tres quadros, en prosa i vers, de Carles Arniches i Josep Jackson Veyan, música del mestre Jeroni Jiménez, **LOS GUAPOS**. L'òpera en un acte, dividit en quatre quadros, original de Miquel Mihura i Ricard González, música del mestre Ramon López Montenegro, **LA COSTA AZUL**. Nit, a les deu: L'òpera en un acte, dividit en tres quadros, de Miquel Mihura i Ricard González, música del mestre Penella, **LA NIÑA DE LOS BESO**. El sainet en un acte lletra d'Antoni Ramos Martín, música del mestre Rafael Calleja, **EL ENTIERRO DE LA SARDINA**. L'òpera ENTIERRO DE LA SARDINA i LA COSTA AZUL. — Demà, diumenge: Comiat de la Companyia. Tarda: **AHI VA ESA MOSCA! LOS GUAPOS**. EL ENTIERRO DE LA SARDINA i LA COSTA AZUL. Nit: **LA MAGDALENA TE GUIE** i **LA GUILLOTINA**. — Dilluns: Inauguració de la Temporada de Varietats i grans atraccions: **PILAR ALONSO**.

Continuen les ovacions del número més emocionant que es coneix,

ELS CODONAS

El valent domptador **FISCHER** amb els seus

Ferotges Tigres reals

El grup més impressionant del món

Els 20 óssos polars

i altres formidables atraccions.

Cada nit, a les deu.

colossals funcions

DJOURS, DIUMENGES i dies de festa. Grans matineses, a dos quarts de cinc.

Cada dia, a les deu del matí i a les vuit de la nit, visita al **PARC ZOOLOGIC**. LA COL·LECCIO DE FERES MES NOTABLE DEL MON.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dissabte, dia 13, nit. Esplèndids programes: La famosa pel·lícula, **LA DIOSA DE BROADWAY**; **MONERIES**, comèdia; primer capítol del grandios film, dividit en quatre jornades, **ELS FILLS DE LES TENEBRES**, i estrena de la grandiosa pel·lícula, **EL SECRET DEL PRINCEP XINES**, per Lewis Stone. — Demà, diumenge, sessions d'onze a una matí, de tres quarts de quatre a sis, i de sis a vuit tarda, i a les deu de la nit. Grans estrenes.

Diorama

Programa per a avui: «Jugent amb vides», «L'anel·l màgic», «El capità Kidd», episodis 13 i 14, per Eddie Polo; «No cal fer-se de mel», comèdia, de gran broma; «Miss Revel». — Demà, diumenge, grans sessions a la tarda. Nit, augment de programa, i estrena de l'episodi 15 i últim de la sèrie: «El capità Kidd», per Eddie Polo, i «Desil·lusió», superproducció del Programa Ajuria, per Enid Benet.

Saló Catalunya

Gran Sala de Moda

Notable sextet Jorda. — Avui, dissabte, el grandios èxit del Programa Ajuria, «L'apatxe», gran creació de

Balls i cançons típiques. Payada de contrapunt, videlines i balls: «Al capità», «Zambra» i **GRAN PERHON NACIÓ-NAL**.

Espectacle nou a Barcelona. Originalitat. Art. No faiteu al debut d'aquesta important companyia.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, nit, a dos quarts de deu. Debut del primer galant jove Just Gómez, Primer: **LA ALDEA DE SAN LORENZO** (quatre actes); segon: **LA TORNADA D'EN NANDU**; tercer: **PI-PI**.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil Josep Santpere. Avui, dissabte, 13 de gener. Nit, a les deu. **NOVES I VELLLES TEMPTACIONS DE SANTPERE**.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia. Gñell - Tudela - Asquerino - Cortès Nit, a les deu. **POPULAR BUTACA PLATEA, DUES PESSETES**. La famosa comèdia en tres actes, traducció de Frederic Reparaz.

RESERVADO DE SEÑORAS

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera secció. **EL ARDID**. A les sis, secció especial i nit, a les deu. **RESERVADO DE SEÑORAS**.

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

ELDORADO : Adéu a Espanya

LEOPOLD FRÉGOLI

10 UNICS DIES

Gran Teatre del Bosch

Avui, dissabte, 13 de gener. Primer **BALL DE DISFRESSES**. — Valor en premis per a aquest ball, 843 pessetes, per a les disfresses que més es distingeixin amb llurs vestits. Estrena de rica catifa. Extral·luminació. 45 **PROFESSORS DE MUSICA**, 45. — Venda de localitats: Verdi, 38 (Cristalleria), i **TEATRE BOSCH** (Conserge). Telèfon 477 G.

CIRC PALISSE

Marqués del Duero, cantonada Comte Asalto

L'exhibició de feres més gran del món

32 Óssos, 6 Elefants, 10 Lleons, 6 Tigres reals, 17 Simis, 32 Cavalls, Camells, Bufals, etc., etc.

Continuen les ovacions del número més emocionant que es coneix,

ELS CODONAS

El valent domptador **FISCHER** amb els seus

Ferotges Tigres reals

El grup més impressionant del món

Els 20 óssos polars

i altres formidables atraccions.

Cada nit, a les deu.

colossals funcions

DJOURS, DIUMENGES i dies de festa. Grans matineses, a dos quarts de cinc.

Cada dia, a les deu del matí i a les vuit de la nit, visita al **PARC ZOOLOGIC**. LA COL·LECCIO DE FERES MES NOTABLE DEL MON.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dissabte, dia 13, nit. Esplèndids programes: La famosa pel·lícula, **LA DIOSA DE BROADWAY**; **MONERIES**, comèdia; primer capítol del grandios film, dividit en quatre jornades, **ELS FILLS DE LES TENEBRES**, i estrena de la grandiosa pel·lícula, **EL SECRET DEL PRINCEP XINES**, per Lewis Stone. — Demà, diumenge, sessions d'onze a una matí, de tres quarts de quatre a sis, i de sis a vuit tarda, i a les deu de la nit. Grans estrenes.

Diorama

Programa per a avui: «Jugent amb vides», «L'anel·l màgic», «El capità Kidd», episodis 13 i 14, per Eddie Polo; «No cal fer-se de mel», comèdia, de gran broma; «Miss Revel». — Demà, diumenge, grans sessions a la tarda. Nit, augment de programa, i estrena de l'episodi 15 i últim de la sèrie: «El capità Kidd», per Eddie Polo, i «Desil·lusió», superproducció del Programa Ajuria, per Enid Benet.

Saló Catalunya

Gran Sala de Moda

Notable sextet Jorda. — Avui, dissabte, el grandios èxit del Programa Ajuria, «L'apatxe», gran creació de

la genial artista Dorothy Dalton. Exit! «Força contra força», preciosíssima comèdia; «Viatge del príncep de Gales» (tercera jornada), molt interessant, i la de broma continua: «Tomaset conqueridor». — Dilluns, grandios esdeveniment del Reial Programa Ajuria: «La presa de l'abisme», de gran sensació, salvament d'un submarí al fons del mar, i naufragi d'un transatlàntic, presentat amb una realitat mai vista. — Aviat, «El petit lord», en dues jornades (Artistes Associats), última creació de Mary Pickford.

Sala Aelion

FILL DE PAUL IZABAL

35 - Passeig de Gràcia - 35

En celebració del

500 CONCERT

La casa Izabal ha organitzat dos festivals per als dies 16 i 17 (dimarts i dimecres pròxims), en els quals hi pendran part els eminents artistes

Concepció Badia

acompanyats pel director artístic

Eduard Toldrà

segons els programes que és publicaran oportunament.

Les invitacions especials, hauran de sol·licitar-se a la SALA AELION, puix per aquests concerts no seran vàlides les de temporada.

La Direcció.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

Palau de la Cinematografia

Saló de reunió de famílies distingides. — Sextet Suñé i Trio Moltó. — Avui, dissabte, magnífic i esplèndid programa exites del tercer llibre de la sensacional novel·la d'emocionant argument **ROGER LA MONTE** (exclusiva), magistral interpretació de la nena Regina Dumien; exit colossal de la deliciosa comèdia **LA PRIME**, **RA NUVA** (exclusiva), pel popular artista Charles Ray; gran èxit de la famosa comèdia **LA DEESSA DEL BROADWAY**, per l'artista Justine Johnstone; **MONERIES**, comèdia de gran broma; i les **ACTUALITATS GAUMONT**. — NOTA: Avui, dissabte, de sis a vuit, i demà, diumenge, a la sessió matinal d'onze a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de demà, diumenge.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, a un quart d'onze, dos extraordinaris partits: Primer a péla: **ARAUQUISTAIN i AGUIRRE** contra **BADIOLA i JAUREGUI**. Segon a cistella: **ITURZAETA i PALAU** contra **OLASCOAGA i GASTANAGA**. — La vinent setmana, debut del notable palista **CHISTU**.

PUTXINEL·LIS «MIRIA»

Rosselló, 206, davant del Frontó.

Demà, diumenge, dia 14, a les cinc: **L'HOTEL DE LA SORT** (tres actes), ball del quadro **URBANO DIMONI**, **TURURUT**. — Entrada i seient, i pes seta.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Demà, diumenge, 14 de gener, a les tres de la tarda

TERRASSA - BADALONA, camp del Terrassa.

MARTINENC - ESPANYA, camp del Martinenc.

Per entrades i localitats per aquests partits, el dia de la seva celebració, al camp del joc.

Exposició del Pessebre

CASA DE CARITAT

Grans exhibicions artístiques dels senyors Junyent, Ros i Gñell, Morales, Bubernà i Girbal. Hi pendran part en les vetllades de sis a vuit de la tarda dels dijous i dies festius, fins a la Candelera, diferents orfeons i agrupacions de dansaires.

Entrada pel carrer de Valldonzella

ELDORADO : Pròxima setmana

Extraordinàries sessions d'art

LEOPOLD FRÉGOLI - PILAR ALONSO

EDEN CONCERT

Assalto, 12. — Exit de **GLORIA GIL**, **REY**, cançonetista; **LOU JANOT**, ballarina; **RAMONA ROVIRA**, cançonetista. Tots els dies **Aperitif Dançing**. Gran Tabarin Americà.

PELLETERIA LA SIBERIA

Rambla de Catalunya, 15 i Corts, 624

Fi de Temporada

GRANS REBAIXES 15 % DESCOMPT

EN TOTS ELS ARTICLES CONFECCIONATS

Exposició en els aparadors d'articles de gran reclam

En Egipte, mucha gente asegura que ya se usan los productos Pecos-Oura.

JOVENTUT PERPETUA

Subó, 120. — Crema, 250. — Polvos, 250. — Aigua colònia, 500. — Aigua de Colònia, 350, 5, 10 i 15 ptes. segons frasc. L'oli de para cabell, 400, 500 i 30 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADHIRA, ELE, Maital, CHIFFRE, Rosier, ROSA Vértigo, OLIVELL, Muguet, VIOLETA, Jasmín.

Sabó, 3. — Polvos, 4. — Lloci, 450, 750, 120 ptes., segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoi.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

La Salud Perfecta es la Belleza

La expresión de una cara no depende de polvos ni coloretes. Hay algo oculto que explica la atracción del semblante que hechiza: la salud perfecta.

La CARNE LÍQUIDA

del Dr. VALDÉS GARCÍA, de Montevideo

poderoso reconstituyente, es el MÁXIMUM DE LA NUTRICIÓN.

Da vigor, expresión sana y atractiva.

ES LA SALUD PERFECTA

De venta: en todas las Farmacias y Centros de Específicos.

L'EDUCACIÓ FÍSICA

és una gran conquesta moderna, però...
Totes les coses, per bones que siguin, tenen el seu perill

CAIGUDES, CONTUSIONS, FERIDES...

Aigua Oxigenada VOLCÁN

NO ESPEREU A QUE S'INFECTIN

Demaneu-la en les principals farmacies

Dipositaris:

J. URIACH I C^a - Bruch, 49

Anuncis

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus

Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders

i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ

Rbla. Flors, 16, baixos. Telèfon 4283 A.

Representant

local per a cada plaça de
BARCELONA, GIRONA, TARRAGONA, MANRESA, LLEIDA i VICH

Important empresa industrial necessita persona del país, activa, sèria, ben relacionada amb el comerç d'ultramars i colonials a l'engròs i a la menuda, per a treballar a la comissió en les places indicades. — Sol·licituds detallant experiència ram, cases ja representades i referències a l'apartat núm. 148, València

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

MÉS DE 8.000 PERSONES

podent justificar avui la perfecció amb que aquesta casa fa examens visuals per a l'aplicació de lentes o ulleres. Si vosté té algun defecte de refracció, no dubti: vagi tot seguit a

«LA OPTICA MEDICAL»

on, amb aparells matemàtics, li diran els cristalls que vosté necessita. Com aquesta operació es per a vosté de molt interès, no esperi a demà, vingui avui i quedarem molt honrats en servir-lo.

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 8
BARCELONA

Es la reina de les aigües de taula la de la
VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Vendes

MEDICAMENTS

Químics purs, específics, farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta. Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

Màquines de calcular OCASIONS

en marques canviades per les calculadores suïsses representades per la casa.

JOAN FREY, BARCELONA

Ronda Sant Pere, 25

CASES PER A VENDRE

Tots preus, rendes i cabudes.

R. Negre, corredor de finques.

Plaça Letamendi, 25, pral., 1.^a

De 12 a 1 i de 7 a 8.

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS I LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

Sidecar

dos seients vend. Corts, 617, tercer, segona.

Venc un Omnibus

30 x 40 Hispano Suïssa de cabuda 30 seients en perfecte estat, model nou. R.: Catalunya, 52, principal, segona.

AXEL STEEN MADRID C

Santa Catalina 8 - Tel. 5144 M

Venc tartana

nova: Raó: Constitució, 180, fundició. Bordeta-Sans.

Venc o traspasso

impremta, per malaltia. Hi ha habitació. Raó: Ramellicres, 2.

escriptori.

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de

ELECTROQUÍMICA

Bobinats - Instal·lacions

Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A.

(Antics tallers Balcells)

Corts Catalanes, 416. T. 558 H.

Compres

M'INTERESSA comprar el quadern de «Minerva», titulat «L'edat de pedra» de J. Bosch Gimpera. Oferir-lo al número 20.001 de «LA VEU».

Bicicleta compraria una en bon estat i que sigui de pinó llure. Fer ofertes per escrit a «LA VEU», número 10.535.

Amb jardí

desitjo torre o pis p. tramvia (fins a 35 de.). Escriure a inicials Z. M. Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, n.º 16 (Anuncis).

Avisos

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'instal·lat a les pissarres dels baixos de

L'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos

Admetem anuncis per a tots els periòdics.

Grans descomptes

Dispenses

Senyores o senyoretes a tota pensió. Rambla de Santa Mònica, 9, tercer, primera.

A matrimoni

cedeixo 2 habitacions grans, independents, amb dret a cuina. Salmeron, 48. Entrada Goya, 2, primer.

Senyora sola

cedeix en primer pis 2 habitacions contigües amb piano, bany, carrer molt sol, dret a cuina a matrimoni o dues persones com únics, 30 duros mes.

Raó: Muntaner, 9. Colmado.

Demandes

Busco empleo

tarde o tot el dia, poseo un francès, mecanografía, quecom d'angles i treballa oficina. Escriure al núm. 2514. Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16. Anuncis.

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Pis i Torra

25 i 32 duros, traspasso amoblat i buit. R.: Ramellicres, 2, botiga

Pèrdues

Roda de recanvi

d'auto, amb el corresponent suport. S'ha perdut. S'agrairà i ratificarà la devolució a la Ronda de Sant Pere, 43; despatx de 12 a 1 i de 5 a 7.

El dia sis

es va perdre agulla nena, amb perla i brillants. Se gratificarà la devolució, Corts, 633, tercer.

FINQUES

T. TORRE, Corredor
P. Prat de la Ribera, 21. Sarrià
Telèfon 6357 G.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecanografiats.

Mobles Fitxes Carpetes

Gules i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriure, de tipus canviabls

Casa García Suárez

38 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A